

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I RIBARSTVA
10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 78, P.P. 1034
Telefon: 61 06 111, Telefax: 61 09 201

KLASA: 322-01/24-01/98
URBROJ: 525-09/572-25-2
Zagreb, 21. listopada 2025. godine

Na temelju članka 10. stavka 12. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu („Narodne novine“, broj 83/22), ministar poljoprivrede, šumarstva i ribarstva donosi

ODLUKU

O IZMJENAMA I DOPUNAMA NACIONALNOG PROGRAMA KONTROLE SALMONELOZA U PRIMARNOJ PERADARSKOJ PROIZVODNJI ZA RAZDOBLJE 2025. – 2027.

I.

U Nacionalnom programu kontrole salmoneloza u primarnoj peradarskoj proizvodnji za razdoblje 2025. – 2027. (u daljnjem tekstu: Program), koji je sastavni dio Odluke KLASA: 322-01/24-01/98, URBROJ: 525-09/574-24-1 od 25. veljače 2025. godine, u točki 7.2. Ostali službeni laboratoriji uključeni u provedbu ovoga Programa, iza točke e) dodaje se točka f) koja glasi: „BIOINSTITUT d.o.o., dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec (samo u slučaju rutinskog uzorkovanja)“

U točki 7.2. drugi stavak mijenja se i glasi: „Laboratoriji uključeni u provedbu Programa moraju udovoljavati uvjetima propisanim Zakonom o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, odredbama članaka 11. i 12. Uredbe (EZ) br. 2160/2003 te odredbama Pravilnika o ovlašćivanju službenih i nacionalnih referentnih laboratorija za obavljanje laboratorijskih analiza, ispitivanja i dijagnosticiranja na uzorcima koji se uzimaju tijekom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.“

U točki 12.1.1. stavak drugi mijenja se i glasi: „Troškovi laboratorijskog pretraživanja uzoraka propisanog točkom 8.1.1. ovoga Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, osim troškova laboratorijskog pretraživanja uzoraka dostavljenih u službeni laboratorij BIOINSTITUT d.o.o., dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec, koje u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.“

U točki 12.2.1. stavak drugi mijenja se i glasi: „Troškovi laboratorijskog pretraživanja propisani točkom 8.2.1. ovog Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, osim troškova laboratorijskog pretraživanja uzoraka dostavljenih u službeni laboratorij BIOINSTITUT d.o.o., dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec, koje u

cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.“.

U točki 12.2.2. stavak drugi mijenja se i glasi:“ Troškovi laboratorijskog pretraživanja propisani točkom 8.2.1. ovog Programa podmiruju se u skladu s člankom 10 stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, osim troškova laboratorijskog pretraživanja uzoraka dostavljenih u službeni laboratorij BIOINSTITUT, dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec, koje u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.“.

U točki 12.3.1. stavak drugi mijenja se i glasi: „Troškovi laboratorijskog pretraživanja propisani točkom 8.3.1. ovog Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, osim troškova laboratorijskog pretraživanja uzoraka dostavljenih u službeni laboratorij BIOINSTITUT d.o.o., dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec, koje u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.“.

U točki 12.3.2. stavak drugi mijenja se i glasi:“ Troškovi laboratorijskog pretraživanja propisani točkom 8.3.1. ovog Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, osim troškova laboratorijskog pretraživanja uzoraka dostavljenih u službeni laboratorij BIOINSTITUT d.o.o., dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec, koje u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.“.

Točka 12.3.3. mijenja se i glasi:“ Troškovi laboratorijskog pretraživanja, propisanih točkom 8.3.2. ovog Programa, podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, osim troškova epidemiološkog istraživanja, a troškovi uzorkovanja i dostave uzoraka u laboratorij sukladno članku 6. stavku 1. alineji (17) Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja.“.

Točka 12.3.4. mijenja se i glasi:“ Troškovi laboratorijskih pretraživanja propisanih točkom 9.3.2. ovog Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, a troškovi uzorkovanja i dostave uzoraka u laboratorij sukladno članku 6. stavku 1. alineji (17) Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja.“.

U točki 12.3.5. stavak treći mijenja se i glasi: “Troškovi nastale provedbom mjera propisanih u točki 9.3.4. ovog Programa u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom“.

U točki 12.4.1. stavak drugi mijenja se i glasi: “Troškove laboratorijskog pretraživanja uzoraka propisanog točkom 8.4.1. ovog Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, osim troškova laboratorijskog pretraživanja uzoraka dostavljenih u službeni laboratorij BIOINSTITUT d.o.o., dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec, koje u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.“.

U točki 12.5.1. stavak drugi mijenja se i glasi: “Troškovi laboratorijskih pretraživanja propisani točkom 8.5.1. ovoga Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, osim troškova laboratorijskog pretraživanja uzoraka dostavljenih u službeni laboratorij BIOINSTITUT d.o.o., dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec, koje u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.“.

U točki 12.5.2. stavak drugi mijenja se i glasi: “Troškovi laboratorijskih pretraživanja propisani točkom 8.5.1. ovoga Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, osim troškova laboratorijskog pretraživanja uzoraka dostavljenih u službeni laboratorij BIOINSTITUT d.o.o. d.o.o., dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec, koje u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.“.

Iza točke 12.6. dodaje se točka 12.7. te glasi:

“ Dodatni troškovi u slučaju pozitivnih nalaza rutinskog uzorkovanja

Troškove nastale službenom laboratoriju BIOINSTITUT d.o.o., dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec, radi dostave izolata iz svakog uzoraka pozitivnog na *Salmonela* spp. radi serotipizacije u referentni laboratorij za salmonele Hrvatskog veterinarskog instituta, Centra za peradarstvo, u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.“.

U točki 14.1. iza alineje treće dodaje se novi stavak koji glasi:“ Dodatno, BIOINSTITUT d.o.o., dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec, koji po nalogu subjekta u poslovanju s hranom obavlja pretraživanje rutinskih uzoraka, dužan je referentnom laboratoriju za salmonele Hrvatskom veterinarskom institutu, Centru za peradarstvo, dostaviti izolat iz svakog uzoraka pozitivnog na *Salmonela* spp. radi serotipizacije. Čistu kulturu bakterijskog izolata potrebno je dostaviti na neselektivnom hranjivom agaru (HRN EN ISO 6579), pakiranom u odgovarajuću ambalažu koja će spriječiti vanjski kontakt s osobama i okolinom tijekom transporta, i koja će štiti od mogućeg oštećenja i loma.“.

Nacionalni program je sastavni dio ove Odluke.

II.

Ova Odluka te izmijenjen i dopunjen Program bit će objavljeni na mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

**POTPREDSJEDNIK VLADE
I MINISTAR**
David Vlajčić

**NACIONALNI PROGRAM KONTROLE SALMONELOZA
U PRIMARNOJ PERADARSKOJ PROIZVODNJI ZA RAZDOBLJE
2025. – 2027.**
Verzija 2.0

Co-funded by the
European Union

Osnovni propisi kojima se propisuje kontrola salmoneloza u primarnoj peradarskoj proizvodnji:

- Zakon o veterinarstvu („Narodne novine”, broj 82/13, 148/13, 115/18, 52/21, 83/22 i 18/23)
- Zakon o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja („Narodne novine“, broj 52/2021)
- Zakon o hrani („Narodne novine“, broj 18/23)
- Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu (Narodne novine, br. 83/22)
- Zakon o veterinarsko-medicinskim proizvodima („Narodne novine“, broj 84/08, 56/13, 94/13, 15/15, 32/19)
- Uredba (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenog 2003. godine o kontroli salmonele i drugih određenih zoonoza uzrokovanih hranom
- Uredba Komisije (EZ) br. 1177/2006 od 1. kolovoza 2006. godine o provedbi Uredbe (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća glede zahtjeva za korištenje posebnih metoda kontrole u okviru nacionalnih programa kontrole salmonele u peradi
- Uredba (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. godine o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002 (Uredba o nusproizvodima životinjskog podrijetla)
- Uredba Komisije (EU) br. 200/2010 od 10. ožujka 2010. godine o provedbi Uredbe (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu cilja Unije za smanjenje prevalencije serotipova salmonela u odraslih rasplodnih jata vrste *Gallus gallus*
- Uredba Komisije (EU) br. 142/2011 od 25. veljače 2011. godine o provedbi Uredbe (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi i o provedbi Direktive Vijeća 97/78/EZ u pogledu određenih uzoraka i predmeta koji su oslobođeni veterinarskih pregleda na granici na temelju te Direktive
- Uredba Komisije (EU) br. 517/2011 od 25. svibnja 2011. godine o provedbi Uredbe (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu cilja Unije za smanjenje prisutnosti određenih serotipova salmonela u nesilica vrste *Gallus gallus* i izmjenama i dopunama Uredbe (EZ) br. 2160/2003 i Uredbe Komisije (EU) br. 200/2010
- Uredba komisije (EU) br. 200/2012 od 08. ožujka 2012. godine o cilju Unije za smanjenje prevalencije bakterija *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium* u jatima tovnih pilića, kako je predviđeno Uredbom (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća.
- Uredba Komisije (EU) br. 1190/2012 od 12. prosinca 2012. godine o cilju Unije zasmanjenje prisutnosti *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium* kod jata purakako je predviđeno Uredbom (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeće
- Uredba (EZ) 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane životinjskog podrijetla
- Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju

zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20. 12. 2013)

- Provedbena odluka Komisije (EU) 2020/1729 od 17. studenoga 2020. o praćenju i izvješćivanju o otpornosti zoonotskih i komenzalnih bakterija na antimikrobna sredstva te o stavljanju izvan snage Provedbene odluke 2013/652/EU
- Pravilnik o ovlašćivanju službenih i nacionalnih referentnih laboratorija za obavljanje laboratorijskih analiza, ispitivanja i dijagnosticiranja na uzorcima koji se uzimaju tijekom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti („Narodne novine“, broj 33/24)
- Pravilnik o načinu praćenja zoonoza i uzročnika zoonoza („Narodne novine“, broj 42/13)
- Pravilnik o prijavi bolesti životinja („Narodne novine“, broj 55/23)
- Pravilnik o tržišnim standardima za jaja („Narodne novine“, broj 80/24)
- Pravilnik o tržišnim standardima za jaja za valenje i pomladak domaće peradi („Narodne novine“, broj 65/21)

1. Uvod

Nacionalni program kontrole salmoneloza u primarnoj peradarskoj proizvodnji za razdoblje 2025. – 2027. donesen je na temelju članka 10. stavka 12. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu (Narodne novine, br. 83/22).

Dodaci I. – VIII. Sastavni su dio ovoga Programa.

2. Cilj Programa

Smanjiti ili zadržati nisku prevalenciju salmonela značajnih za javno zdravstvo u jatima tovnih pilića vrste *Gallus gallus* namijenjenih klanju radi proizvodnje mesa i proizvoda od mesa namijenjenih prehrani ljudi, na način da se maksimalni postotak jata tovnih pilića koji ostaju pozitivni na bakterije *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium*, smanji na 1 % ili manje.

Održati prevalenciju *Salmonella enteritidis*, *Salmonella typhimurium*, uključujući monofaznu *S. typhimurium* s antigenom formulom 1,4,[5],12:i:-, *Salmonella hadar*, *Salmonella infantis* i *Salmonella virchow* u odraslim rasplodnim jatima vrste *Gallus gallus*, na gospodarstvima u zemlji, na razini od 1% ili manje.

Smanjiti prevalenciju *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium* (uključujući monofaznu *S. typhimurium* s antigenom formulom 1,4,[5],12:i:- u jatima odraslih kokoši nesilica vrste *Gallus gallus* na svim gospodarstvima u zemlji koja proizvode konzumna jaja, za najmanje 10% godišnje.

Smanjiti ili zadržati nisku prevalenciju salmonela značajnih za javno zdravstvo u jatima tovnih purana namijenjenih klanju radi proizvodnje mesa i proizvoda od mesa namijenjenih prehrani ljudi, na način da se maksimalni postotak jata tovnih purana koji ostaju pozitivni na bakterije *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium*, uključujući monofazne sojeve s antigenom formulom 1,4,[5],12:i:-, smanji na 1 % ili manje.

Održati nisku prevalenciju salmonela značajnih za javno zdravstvo u jatima rasplodnih purana, na način da se maksimalni postotak odraslih jata rasplodnih purana koji ostaju pozitivni na bakterije *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium* (uključujući monofaznu *S. typhimurium* s antigenom formulom 1,4,[5],12:i:-), na gospodarstvima u zemlji, smanji na 1 % ili manje.

Smanjiti ili zadržati nisku prevalenciju salmonela značajnih za javno zdravstvo u ostalim jatima peradi, osim tovnih pilića, rasplodne peradi i nesilica vrste *Gallus gallus* te tovnih i rasplodnih pura, čiji su proizvodi namijenjeni javnoj potrošnji ili se perad uzgaja radi daljnje prodaje, na način da se maksimalni postotak jata koja ostaju pozitivni na bakterije *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium* zadrži na najnižoj mogućoj razini.

3. Trajanje Programa

Nacionalni program kontrole salmoneloza u primarnoj peradarskoj proizvodnji za razdoblje 2025. – 2027., provodi se u razdoblju od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2027. godine.

4. Populacija životinja uključena u provedbu Programa

U provedbu Programa uključena su:

- sva jata tovnih pilića vrste *Gallus gallus* od kojih su meso i/ili proizvodi od mesa namijenjeni javnoj potrošnji,
- sva odrasla rasplodna jata vrste *Gallus gallus* s najmanje 250 kokoši u Republici Hrvatskoj. Ako se u Republici Hrvatskoj nalazi manje od 100 odraslih rasplodnih jata, pozitivno može ostati najviše jedno jato godišnje,
- sva jata konzumnih nesilica vrste *Gallus gallus*, bez obzira na kategoriju i registraciju, čiji su proizvodi namijenjeni javnoj potrošnji,
- sva jata tovnih purana od kojih su meso i/ili proizvodi od mesa namijenjeni javnoj potrošnji.
- sva jata rasplodnih purana u uzgoju i proizvodnji s 250 i više ptica. Ukoliko se u zemlji nalazi manje od 100 rasplodnih jata, pozitivno može ostati najviše jedno odraslo rasplodno jato,
- sva jata ostale peradi, osim tovnih pilića, rasplodne peradi i nesilica vrste *Gallus gallus* te tovnih i rasplodnih pura, čiji su proizvodi namijenjeni javnoj potrošnji ili se perad uzgaja radi daljnje prodaje.

Jato označava svu perad istog zdravstvenog statusa koja se uzgaja u istoj nastambi ili u istom ograđenom prostoru i predstavlja jednu epidemiološku jedinicu.

U slučaju peradi u zatvorenim nastambama jato podrazumijeva sve ptice u istom zračnom prostoru.

5. Geografsko područje provedbe Programa

Nacionalni program kontrole salmoneloza u primarnoj peradarskoj proizvodnji za razdoblje 2025. – 2027. provodi se na području cijele Republike Hrvatske.

Sva jata tovnih pilića vrste *Gallus gallus* navedena u točki 4. ovoga Programa, a koja su namijenjena klanju, moraju biti pretražena dostavljanjem uzoraka u službeni laboratorij na način propisan Dodatkom I. ovoga Programa, u svakoj godini propisanog razdoblja.

Sva rasplodna jata vrste *Gallus gallus* s 250 kokoši i više moraju biti pretražena dostavljanjem uzoraka u službeni laboratorij na način propisan Dodatkom II. ovoga Programa, u svakoj godini propisanog razdoblja.

Sva jata konzumnih nesilica vrste *Gallus gallus*, bez obzira na veličinu i kategoriju, moraju biti pretražena dostavljanjem uzoraka u službeni laboratorij u skladu s Dodatkom III. ovoga Programa, u svakoj godini propisanog razdoblja.

Sva jata tovnih purana navedena u točki 4. ovoga Programa, a koja su namijenjena klanju, moraju biti pretražena dostavljanjem uzoraka u službeni laboratorij na način propisan Dodatkom IV. ovoga Programa, u svakoj godini propisanog razdoblja.

Sva rasplodna jata pura u uzgoju i proizvodnji s 250 ptica i više moraju biti pretražena dostavljanjem uzoraka u službeni laboratorij na način propisan Dodatkom V. ovoga Programa, u svakoj godini propisanog razdoblja.

Sva jata ostale peradi, osim tovnih pilića, rasplodne peradi i nesilica vrste *Gallus gallus* te tovnih i rasplodnih pura, čiji su proizvodi namijenjeni javnoj potrošnji ili se perad uzgaja radi daljnje prodaje, moraju biti pretražena dostavljanjem uzoraka u službeni laboratorij na način propisan Dodatkom VIII. ovoga Programa, u svakoj godini propisanog razdoblja.

6. Nadležna tijela i organizacije uključene u provedbu Programa

Tijelo nadležno za donošenje ovoga programa, prikupljanje podataka i izvješćivanje o provedbi programa u skladu s člankom 3. Uredbe (EZ) br. 2160/2003 je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane.

Nadzor i kontrolu provedbe programa na terenu provode nadležni veterinarski inspektori Državnog inspektorata.

Uzimanje i dostavu uzoraka u laboratorij provode ovlašteni veterinari. Ovlašteni veterinari ovlaštenih veterinarskih organizacija uzorke uzimaju na zahtjev subjekata u poslovanju s hranom, a ovlašteni veterinari delegiranih tijela u okviru službenih kontrola.

Liječenje jata tovnih pilića, rasplodnih jata i nesilica vrste *Gallus gallus* te jata tovnih i rasplodnih pura mogu provoditi ovlaštene veterinarske organizacije ili ovlaštene veterinarske službe sukladno odredbama članka 2. stavka 2. točke c) Uredbe (EZ) br. 1177/2006.

7. Laboratoriji

7.1. Nacionalni referentni laboratoriji

Nacionalni referentni laboratorij za salmonelu u peradi je Hrvatski veterinarski institut, Centar za peradarstvo, Heinzelova 55, Zagreb.

7.2. Ostali službeni laboratoriji uključeni u provedbu ovoga Programa su:

- a) Hrvatski veterinarski institut Zagreb, Savska cesta 143, Zagreb;
- b) Hrvatski veterinarski institut, Veterinarski zavod Split, Poljička cesta 33, Split;
- c) Hrvatski veterinarski institut, Veterinarski zavod Križevci, Zakmardijeva 10, Križevci;
- d) Hrvatski veterinarski institut, Veterinarski zavod Vinkovci, J. Kozarca 24, Vinkovci;
- e) Hrvatski veterinarski institut, Veterinarski zavod Rijeka, Podmurvice 29, Rijeka;
- f) BIOINSTITUT d.o.o., dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec (samo u slučaju rutinskog uzorkovanja).

Laboratoriji uključeni u provedbu Programa moraju udovoljavati uvjetima propisanim Zakonom o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, odredbama članaka 11. i 12. Uredbe (EZ) br. 2160/2003 te odredbama Pravilnika o ovlašćivanju službenih i nacionalnih referentnih laboratorija za obavljanje laboratorijskih analiza, ispitivanja i dijagnosticiranja na uzorcima koji se uzimaju tijekom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

7.3. Pretraživanje uzoraka u laboratoriju

Priprema i laboratorijsko pretraživanje uzoraka dobivenih od:

1. tovnih pilića i rasplodnih jata vrste *Gallus gallus* provodi se na način propisan točkom 3. Priloga Uredbe (EU) br. 200/2012,
2. konzumnih nesilica *Gallus gallus* vrste provodi se na način opisan u točki 3. Priloga Uredbe (EU) br. 517/2011,
3. tovnih i rasplodnih pura provodi se na način propisan Uredbom (EU) br. 1190/2012,
4. jata ostale peradi, osim tovnih pilića, rasplodne peradi i nesilica vrste *Gallus gallus* te tovnih i rasplodnih pura, provodi se u skladu s internim procedurama laboratorija.

NAPOMENA!

Nastavno na odredbe uredbi i procedura navedenih u ovoj točki Programa, prilikom prijevoza i pripreme uzoraka posebno je važno sljedeće:

1. uzorci se bez odgađanja šalju hitnom poštom ili kurirskom službom u laboratorij, u roku od 24 sata od prikupljanja,
2. ako se uzorci ne pošalju u laboratorij u roku od 24 sata od prikupljanja, moraju se držati u hladnjaku,
3. uzorci se mogu prevoziti na temperaturi okoliša ako nisu izloženi temperaturi višoj od 25 °C ili izravnoj sunčevoj svjetlosti,
4. u laboratoriju se uzorci drže na hladnom do pretraživanja koje mora započeti u roku do 48 sati od njihovog zaprimanja i unutar 96 sati od uzorkovanja.

Ukoliko uzorak ne bude dostavljen u laboratorij na opisan način i u roku koji omogućava pravovremen početak pretrage, isti će biti odbijen. O odbijanju uzorka, laboratorij će izvijestiti pošiljatelja uzorka (ovlaštenog veterinaru ili nadležnog veterinarskog inspektora), vlasnika uzorka (fizička ili pravna osoba) i nadležna tijela – Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Upravu za veterinarstvo i sigurnost hrane te Državni inspektorat.

7.4. Rezultati pretraživanja

7.4.1. U skladu s odredbama točke 2. podtočke 2.2.3. i točke 4. podtočke 4.1. Priloga Uredbe (EU) br. 200/2012, **jato tovnih pilića vrste *Gallus gallus* smatra se pozitivnim:**

- ako se u pretraživanom uzorku utvrdi prisutnost *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium* (različitih od cjepnih sojeva), uključujući monofazne sojeve s antigenom formulom 1,4,[5],12:i:-)
- ako nije utvrđena prisutnost *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*, ali su utvrđena antimikrobna sredstva ili inhibitori rasta bakterija, a istodobno ne postoji odgovarajući dokaz o liječenju drugih bolesti.

7.4.2. U skladu točkom 4. Priloga Uredbe (EU) br. 200/2010 **rasplodno jato vrste *Gallus gallus* smatra se pozitivnim:**

- ako se u jednom ili više uzoraka uzetih iz jata utvrdi prisutnost relevantne salmonele (različite od cjepnog soja), uključujući monofazne sojeve s antigenom formulom 1,4,[5],12:i:-), čak i ako se relevantni serotipovi *Salmonelle* otkriju samo u uzorcima prašine, ili
- ako u okviru službenih kontrola nije potvrđena prisutnost relevantnih serotipova *Samonelle*, ali su utvrđena antimikrobna sredstva ili inhibitori rasta bakterija, a istodobno ne postoji odgovarajući dokaz o liječenju drugih bolesti.

7.4.3. U skladu točkom 4. Priloga Uredbe (EU) br. 517/2011, **jato konzumnih nesilica vrste *Gallus gallus* smatra se pozitivnim** (bez obzira je li uzorkovanje provedeno na inicijativu subjekta u poslovanju s hranom ili ga je provelo nadležno tijelo):

- ako se u jednom ili više uzoraka uzetih iz jata utvrdi prisutnost relevantne salmonele (različite od cjepnog soja), uključujući monofazne sojeve s antigenom formulom 1,4,[5],12:i:-), čak i ako se relevantni serotipovi *Salmonelle* otkriju samo u uzorku prašine ili brisu površine,
- ako nije utvrđena prisutnost *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*, ali su utvrđena antimikrobna sredstva ili inhibitori rasta bakterija, a istodobno ne postoji odgovarajući dokaz o liječenju drugih bolesti.

7.4.4. U skladu s odredbama točke 2. podtočke 2.2.3. i točke 4. podtočke 4.1. Priloga Uredbe (EU) br. 1190/2012 **jato tovnih pura smatra se pozitivnim:**

- ako se u pretraživanom jatu utvrdi prisutnost *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium* (različitih od cjepnih sojeva, ali uključujući monofazne sojeve s antigenom formulom 1,4,[5],12:i:-)
- ako nije utvrđena prisutnost *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*, ali su utvrđena antimikrobna sredstva ili inhibitori rasta bakterija, a istodobno ne postoji odgovarajući dokaz o liječenju drugih bolesti.

7.4.5. U skladu s odredbama točke 2. podtočke 2.2.3. i točke 4. Priloga Uredbe Komisije (EU) br. 1190/2012, **jato rasplodnih pura smatra se pozitivnim:**

- ako se u pretraživanom jatu utvrdi prisutnost *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium* (različitih od cjepnih sojeva, ali uključujući monofazne sojeve s antigenom formulom 1,4,[5],12:i:-),
- ako nije utvrđena prisutnost *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*, ali su utvrđena antimikrobna sredstva ili inhibitori rasta bakterija, a istodobno ne postoji odgovarajući dokaz o liječenju drugih bolesti.

7.4.6. Jato ostale peradi, osim tovnih pilića, rasplodne peradi i nesilica vrste *Gallus gallus* te tovnih i rasplodnih pura, **smatra se pozitivnim:**

- ako se u pretraživanom jatu utvrdi prisutnost *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium* (različitih od cjepnih sojeva, ali uključujući monofazne sojeve s antigenom formulom 1,4,[5],12:i:-),
- ako nije utvrđena prisutnost *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*, ali su utvrđena antimikrobna sredstva ili inhibitori rasta bakterija.

8. Uzorkovanje i službene kontrole

8.1. Tovni pilići vrste *Gallus gallus*

8.1.1. Rutinsko uzorkovanje na inicijativu subjekata u poslovanju s hranom na razini primarne proizvodnje

Jato tovnih pilića namijenjeno klanju podrazumijeva perad iste vrste i dobi iz jednog objekta, uzgajane radi proizvodnje mesa i/ili proizvoda od mesa namijenjenih prehrani ljudi. Sva jata čiji su proizvodi (svježe meso i/ili proizvodi od mesa) namijenjeni javnoj potrošnji moraju biti pretražena na prisutnost *S. enteritidis* i *S. typhimurium* dostavljanjem uzoraka u službeni laboratorij. Uzorak uzima ovlaštenu veterinar na zahtjev subjekta u poslovanju s hranom te ga dostavlja u službeni laboratorij. Uzorak se zaprima u službeni laboratorij samo uz uredno popunjen Obrazac za dostavu uzoraka na laboratorijsko pretraživanje.

U promet može biti stavljena samo perad koja potječe iz jata pretraženih na prisutnost *S. enteritidis* i *S. typhimurium*, za koja subjekt u poslovanju s hranom ima nalaz o zdravstvenom stanju izdan od službenog laboratorija koji vrijedi 21 dan od dana uzorkovanja.

Od tovnih pilića vrste *Gallus gallus* uzorci se uzimaju u periodu od tri tjedna prije premještanja peradi u klaonicu. Ova odredba se ne provodi ukoliko je u ranijoj fazi tova u jatu utvrđena relevantna salmonela, a subjekt u poslovanju s hranom je na svoju odgovornost odlučio dovršiti tov, budući se jato smatra pozitivnim.

Uzorci navlaka za obuću ili svježi izmet uzimaju se u nastambi za uzgoj jedan put u navedenom razdoblju. Mjesto uzimanja uzorka, učestalost, količine i vrste uzoraka navedene su u Dodatku I., Tablici 1. ovog Programa.

8.1.2. Službene kontrole provedbe Programa na razini primarne proizvodnje

Način provedbe službenih kontrola propisan je Dodatkom Uredbe 200/2012.

Jednom godišnje nasumičnim odabirom na salmonelu mora biti pretraženo 10% gospodarstava koja drže najmanje 5000 tovnih pilića (najmanje 35 gospodarstava). Potrebno je pretražiti najmanje jedno jato po gospodarstvu. Pri nasumičnom odabiru gospodarstava u obzir se uzima veličina gospodarstva i geografska rasprostranjenost.

U provedbu službenih kontrola obavezno moraju biti uključena sva gospodarstva na kojima je u prethodnim ciklusima tova tijekom 2024. godine utvrđena *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium*. Pri tome je u svrhu službene kontrole obavezno potrebno uzorkovati jato koje se nalazi u objektu u kojem je u prethodnom ciklusu tova utvrđena relevantna *Salmonella*.

Uzorkovanje je potrebno provesti i onda kada na temelju procjene rizika nadležni veterinarski inspektor ili tijelo nadležno za provedbu ovoga Programa ocijeni da je to nužno.

Pri provedbi službene kontrole potrebno je pregledati dostupnu dokumentaciju o liječenju jata kako bi se utvrdilo da na rezultate pretraga nije utjecala prisutnost antimikrobnih pripravaka ili drugih tvari koje inhibiraju rast bakterija.

Uzorci uzeti u okviru službene kontrole na pretragu se **moraju dostaviti u Nacionalni referentni laboratorij iz točke 7.1. ovoga Programa. Pretraga uzorka u laboratoriju provodi se u skladu s odredbama točke 7. 3. ovoga Programa.**

8.2. Rasplodna jata vrste *Gallus gallus*

8.2.1. Rutinsko uzorkovanje na inicijativu subjekata u poslovanju s hranom na razini primarne proizvodnje

Jaja za rasplod mogu biti stavljena u promet ili inkubirana samo ako potječu od jata koja su slobodna od salmonela (*S. enteritidis*, *S. typhimurium*, *S. hadar*, *S. infantis* i *S. virchow*), odnosno ako subjekti u poslovanju s hranom imaju nalaz o zdravstvenom statusu jata, izdan od službenog laboratorija i ne stariji od 15 dana od dana uzorkovanja. Uzorak uzima ovlašteni veterinar na zahtjev subjekta u poslovanju s hranom te ga dostavlja u službeni laboratorij. Uzorak se zaprima u službeni laboratorij samo uz uredno popunjen *Obrazac za dostavu uzoraka na laboratorijsko pretraživanje*.

Sva jata, čiji su proizvodi namijenjeni javnoj potrošnji, moraju biti pretražena, dostavljanjem službenih uzoraka u službeni laboratorij.

Od peradi u uzgoju i za proizvodnju rasplodnih jaja vrste *Gallus gallus* uzorci se uzimaju:

Od jednodnevnih pilića:

Uzorci se uzimaju u nastambi za uzgoj pri svakoj isporuci pilića. Za pretragu je potrebno uzeti transportne podloške i piliće te ih dostaviti u službeni laboratorij.

Tijekom 4. tjedna starosti:

Uzorci navlaka za obuću ili fecesa uzimaju se u nastambi za uzgoj jedan put tijekom 4. tjedna starosti. Broj pojedinačnih i skupnih uzoraka koji se uzimaju ovisi o veličini jata.

Dva tjedna prije početka nesivosti ili preseljenja u nastambu za nesenje:

Uzorci navlaka za obuću ili fecesa uzimaju se u nastambi za uzgoj jedan put u navedenom razdoblju. Broj pojedinačnih i skupnih uzoraka koji se uzimaju ovisi o veličini jata.

Tijekom nesivosti:

Uzorci se uzimaju u nastambi za nesenje svaka dva tjedna. Vrsta uzorka koji se dostavlja na laboratorijsku pretragu ovisi o tipu držanja peradi (kavezno ili slobodno/podno držana jata).

U valionici:

Od jata peradi čija se jaja koriste za proizvodnju jednodnevnih pilića uzorci se uzimaju svaka 3 tjedna sukladno Tablici 2. iz Dodatka II. ovoga Programa.

Po rasplodnom jatu potrebno je prikupiti najmanje jedan uzorak. Uzorkovanje u valionici mora se provesti na dan valjenja kada su dostupni uzorci iz svih rasplodnih jata. Ukoliko to nije moguće, potrebno je dobiti valjanu garanciju subjekta u poslovanju s hranom da su uzorci prikupljeni iz svakog jata na način opisan u Tablici 1. Dodatka II. ovoga Programa.

Ako se u valioniku nalazi više od 50 000 jaja podrijetlom od jednog rasplodnog jata, potrebno je uzeti dva uzorka.

Premještanje jednodnevne peradi iz valionice dozvoljeno je ukoliko ih prati negativan nalaz laboratorijske pretrage jata iz kojeg potječu jaja za valenje. Za premještanje jednodnevne peradi iz valionice nalaz vrijedi 30 dana od dana uzimanja uzoraka u jatu.

Mjesto uzimanja uzoraka, učestalost, količine i vrste uzoraka navedeni su u Dodatku II., Tablicama 1. i 2. ovoga Programa.

Napomena: Uzorkovanje rasplodnih jata iz kojih su jaja za valenje namijenjena stavljanju na tržište Europske unije mora biti provedeno na gospodarstvu.

8.2.2. Službene kontrole provedbe Programa na razini primarne proizvodnje

Službene kontrole provode se na gospodarstvu na način propisan točkom 2. podtočkom 2.1.2.2. Priloga Uredbe 200/2010, odnosno:

- na svim gospodarstvima na kojima se drži 250 i više komada rasplodne peradi vrste *Gallus gallus*,
- u svim aktivnim valionicama.

U provedbu službenih kontrola obavezno moraju biti uključena sva gospodarstva na kojima su u prethodnim ciklusima proizvodnje tijekom 2024. godine utvrđene relevantne *Salmonellae*, uključujući i potvrđene slučajeve salmoneloze u valionici. Pri tome je u svrhu službene kontrole obavezno potrebno uzorkovati jato koje se nalazi u objektu u kojem je u prethodnom ciklusu tova utvrđena relevantna *Salmonella*.

Uzimanje uzoraka provodi se kao što je navedeno u Dodatku II., Tablicama 1. i 2. ovoga Programa.

Uzorci uzeti u okviru službene kontrole na **pretragu moraju se dostaviti u Nacionalni referentni laboratorij iz točke 7.1. ovoga Programa. Pretraga uzorka u laboratoriju provodi se u skladu s odredbama točke 7.3. ovoga Programa.**

8.3. Nesilice vrste *Gallus gallus*

8.3.1. Rutinsko uzorkovanje na inicijativu subjekata u poslovanju s hranom na razini primarne proizvodnje

Jaja za prehranu ljudi (jaja „A“ klase) mogu biti stavljena u promet samo ako potječu od jata koja su slobodna od salmonela (*S. enteritidis* ili *S. typhimurium* različitih od cjepnih sojeva), odnosno ako subjekti u poslovanju s hranom imaju nalaz o zdravstvenom statusu jata, izdan od službenog laboratorija. Uzorak uzima ovlašteni veterinar na zahtjev subjekta u poslovanju s hranom te ga dostavlja u službeni laboratorij. Uzorak se zaprima u službeni laboratorij samo uz uredno popunjen *Obrazac za dostavu uzoraka na laboratorijsko pretraživanje*.

Sva jata, bez obzira na kategoriju i registraciju, čiji su proizvodi namijenjeni javnoj potrošnji moraju biti pretražena, dostavljanjem uzoraka u službeni laboratorij.

Od peradi za proizvodnju konzumnih jaja vrste *Gallus gallus* uzorci se uzimaju:

Od jednodnevnih pilića:

uzorci se uzimaju u nastambi za uzgoj pri svakoj isporuci pilića.

Tijekom 12. tjedna starosti:

uzorci navlaka za obuču uzimaju se u nastambi za uzgoj jedan puta tijekom 12. tjedna starosti.

Dva tjedna prije početka nesivosti ili preseljenja u nastambu za nesenje:

uzorci navlaka za obuču ili fecesa uzimaju se u nastambi za uzgoj jedan puta unavedenom razdoblju.

Tijekom nesivosti:

uzorci se uzimaju u nastambi za nesenje.

Ako perad nije cijepljena protiv salmoneloze:

- u jatima peradi s 350 i više kokoši uzorci se uzimaju svaka 4 tjedna, a
- u jatima peradi s manje od 350 kokoši uzorci se uzimaju 4x/godišnje u tromjesečnim razdobljima.

Ako je perad cijepljena protiv salmoneloze:

- u jatima peradi s 350 i više kokoši uzorci se uzimaju svakih 8 tjedna, a
- u jatima peradi s manje od 350 kokoši uzorci se uzimaju 4x/godišnje u tromjesečnim razdobljima.

Vrsta uzorka koji se dostavlja na laboratorijsku pretragu ovisi o tipu držanja (kavezno / slobodno / podno držana jata).

Mjesto uzimanja uzoraka, učestalost, količine i vrste uzoraka navedeni su u Dodatku III., Tablica 1. ovoga Programa.

Uzorkovanje se provodi u skladu sa zahtjevima propisanim u Prilogu II. dijela B Uredbe (EZ) 2160/2003.

8.3.2. Službene kontrole provedbe programa na razini primarne proizvodnje

Način provedbe službenih kontrola propisan je točkom 2. podtočkom 2.2.2. Priloga Uredbe (EU) br. 517/2011. Sukladno navedenome, službene kontrole potrebno je provesti:

- jednom godišnje na svim gospodarstvima koja drže najmanje 1000 konzumnih nesilica i to na način da je službenu kontrolu potrebno provesti u jednom jatu po gospodarstvu ukoliko ih se na istom drži više (na najmanje 80 gospodarstava),
- u dobi od 24+/- dva tjedana starosti, na gospodarstvu u kojem je potvrđen slučaj salmoneloze u prethodnom ciklusu proizvodnje i to na način da se službenoj kontroli podvrgavaju jata smještena u objektima u kojima se prethodno držala zaražena perad,

- na svim preostalim jatima na gospodarstvu u slučaju kad je u jednom jatu potvrđena *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*,
- ako se na temelju provedenog epidemiološkog istraživanja utvrdi povezanost sa slučajevima oboljenja ljudi ili u bilo kojem slučaju kada nadležno tijelo isto smatra potrebnim.

U provedbu službenih kontrola obavezno moraju biti uključena sva gospodarstva na kojima se drže konzumne nesilice a tijekom 2024. godine je postavljena sumnja/potvrđen slučaj *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium*.

Pri provedbi službene kontrole potrebno je pregledati dostupnu dokumentaciju o liječenju jata kako bi se utvrdilo da na rezultate pretraga nije utjecala prisutnost antimikrobnih pripravaka ili drugih tvari koje inhibiraju rast bakterija.

Uzorci uzeti u okviru službene kontrole na pretragu se **moraju dostaviti u Nacionalni referentni laboratorij iz točke 7.1. ovoga Programa. Pretraga uzorka u laboratoriju provodi se u skladu s odredbama točke 7. 3. ovoga Programa.**

8.4. Tovne pure

8.4.1. Rutinsko uzorkovanje na inicijativu subjekata u poslovanju s hranom na razini primarne proizvodnje

Jato tovnih pura namijenjeno klanju podrazumijeva perad iste vrste i dobi iz jednog objekta, uzgajano radi proizvodnje mesa i/ili proizvoda od mesa namijenjeno prehrani ljudi. Subjekt u poslovanju s hranom mora osigurati da sva njegova jata čiji su proizvodi (svježe meso i/ili proizvodi od mesa) namijenjeni javnoj potrošnji budu pretražena na prisutnost *S. enteritidis* i *S. typhimurium*, uključujući monofazne sojeve s antigenom formulom 1,4,[5],12:i:-, dostavljanjem uzoraka u službeni laboratorij. Uzorak uzima ovlašteni veterinar na zahtjev subjekta u poslovanju s hranom te ga dostavlja u službeni laboratorij. Uzorak se zaprima u službeni laboratorij samo uz uredno popunjen *Obrazac za dostavu uzoraka na laboratorijsko pretraživanje*.

U promet može biti stavljena samo perad koja potječe iz jata pretraženih na prisutnost *S. enteritidis* i *S. typhimurium*, uključujući monofazne sojeve s antigenom formulom 1,4,[5],12:i:-, a za koja subjekt u poslovanju s hranom ima nalaz o zdravstvenom stanju izdan od službenog laboratorija i ne stariji od šest tjedna (rezultati pretraživanja valjani su najduže šest tjedana od dana uzorkovanja te je nakon isteka tog roka potrebno ponoviti uzorkovanje istoga jata).

Od tovnih purana uzorci navlaka za obuću se uzimaju u periodu tri tjedna prije premještanja peradi u klaonicu.

Mjesto uzimanja uzoraka, učestalost, količine i vrste uzoraka navedeni su u Dodatku IV. Tablici 1. ovoga Programa.

Napomena: U slobodno držanim jatima („free range“ sustav) uzorci se moraju prikupiti isključivo u objektu u kojem se drži perad, a ne na vanjskim ispustima.

Uzorkovanje se provodi u skladu sa zahtjevima propisanim točkom 2. podtočkom 2.1. (a) i Prilogu Uredbe (EU) br. 1190/2012.

Klanje tovnih pura najčešće se provodi kada je perad stara 24 tjedna. Međutim, u intenzivnim uzgojima koji pure tove kroz cijelu godinu, klanje ženskih pura može započeti ranije kada su stare 20 tjedana ili manje (tzv. prorjeđivanje jata). U takvim slučajevima (kada se ne provodi klanje jata po principu „sve unutra-sve van“) važno je znati status jata u odnosu na salmonelozu prije upućivanja prve pošiljke pura na klanje.

Ukoliko isporuka pura na klanje iz istog jata traje duže od 6 tjedana, potrebno je ponoviti uzorkovanje jata na salmonelozu.

8.4.2. Službene kontrole provedbe programa na razini primarne proizvodnje

Način provedbe službenih kontrola propisan je točkom 2. podtočkom 2.1. (b) i točkom 2.2. podtočkom 2.2.3. Priloga Uredbe (EU) br. 1190/2012, odnosno, službene kontrole potrebno je provesti na sljedeći način:

- jednom godišnje na 10% gospodarstava koja drže najmanje 500 tovnih purana, nasumičnim odabirom, na salmonelozu mora biti pretraženo najmanje jedno jato po gospodarstvu,
- u provedbu službenih kontrola obavezno moraju biti uključena sva gospodarstva na kojima je u prethodnim ciklusima tova tijekom 2024. godine utvrđena sumnja ili potvrđena *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium*. Pri tome je u svrhu službene kontrole obavezno potrebno uzorkovati jato koje se nalazi u objektu u kojem je u prethodnom ciklusu tova utvrđena relevantna *Salmonella*,
- uzorkovanje je potrebno provesti i onda kada na temelju procjene rizika nadležni veterinarski inspektor ili tijelo nadležno za provedbu ovoga Programa ocijeni da je to nužno,
- pri provedbi službene kontrole potrebno je pregledati dostupnu dokumentaciju o liječenju jata kako bi se utvrdilo da na rezultate pretraga nije utjecala prisutnost antimikrobnih pripravaka ili drugih tvari koje inhibiraju rast bakterija.

Uzorkovanje u svrhu službenih kontrola može zamijeniti uzorak prikupljen od strane ovlaštenog veterinara u svrhu otpreme tovnih pura na klanje.

Uzorci uzeti u okviru službene kontrole na pretragu se moraju dostaviti u Nacionalni referentni laboratorij iz točke 7. 1. ovoga Programa. Pretraga uzorka u laboratoriju provodi se u skladu s odredbama točke 7. 3. točke 3. ovoga Programa.

8.5. Rasplodni purani

8.5.1. Rutinsko uzorkovanje na inicijativu subjekata u poslovanju s hranom na razini primarne

proizvodnje

Jaja za rasplod mogu biti stavljena u promet ili inkubirana samo ako potječu od jata koja su slobodna od salmonela (*S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium*), odnosno ako subjekti u poslovanju s hranom imaju nalaz o zdravstvenom statusu jata, izdan od službenog laboratorija i ne stariji od 21 dan od dana uzorkovanja. Uzorak uzima ovlašteni veterinar na zahtjev subjekta u poslovanju s hranom te ga dostavlja u službeni laboratorij. Uzorak se zaprima u službeni laboratorij samo uz uredno popunjen *Obrazac za dostavu uzoraka na laboratorijsko pretraživanje*.

Sva jata, čiji su proizvodi namijenjeni javnoj potrošnji, moraju biti pretražena, dostavljanjem službenih uzoraka u službeni laboratorij.

Od pura u uzgoju i za proizvodnju rasplodnih jaja uzorci se uzimaju:

Od jednodnevnih pura:

uzorci se uzimaju u nastambi za uzgoj pri svakoj isporuci purića. Za pretragu je potrebno uzeti transportne podloške i puriće te ih dostaviti u službeni laboratorij.

Tijekom 4. tjedna starosti:

uzorci navlaka za obuću ili fecesa uzimaju se u nastambi za uzgoj jedan put tijekom 4. tjedna starosti. Broj pojedinačnih i skupnih uzoraka koji se uzimaju ovisi o veličini jata.

Dva tjedna prije početka nesivosti ili preseljenja u nastambu za nesenje:

uzorci navlaka za obuću ili fecesa uzimaju se u nastambi za uzgoj jedan put u navedenom razdoblju. Broj pojedinačnih i skupnih uzoraka koji se uzimaju ovisi o veličini jata.

Tijekom nesivosti:

uzorci se uzimaju u nastambi za nesenje svaka tri tjedna. Vrsta uzorka koji se dostavlja na laboratorijsku pretragu ovisi o tipu držanja pura (kavezno ili slobodno/podno držana jata).

U valionici:

- od jata pura čija se jaja koriste za proizvodnju jednodnevnih pura uzorci se uzimaju svaka tri tjedna sukladno Tablici 2. Dodatka V. ovoga Programa,
- po rasplodnom jatu potrebno je prikupiti najmanje jedan uzorak. Uzorkovanje u valionici mora se provesti na dan valjenja kada su dostupni uzorci iz svih rasplodnih jata. Ako to nije moguće, potrebno je dobiti valjanu garanciju subjekta u poslovanju s hranom da su uzorci prikupljeni iz svakog jata na način popisan u Tablici 1. Dodatka V. ovoga Programa,
- ako se u valioniku nalazi više od 50 000 jaja podrijetlom od jednog rasplodnog jata, potrebno je uzeti dva uzorka,
- premještanje jednodnevne peradi iz valionice dozvoljeno je ukoliko ih prati negativan nalaz laboratorijske pretrage jata iz kojeg potječu jaja za valenje. Za premještanje jednodnevne peradi iz valionice nalaz vrijedi 30 dana od dana uzimanja uzoraka u jatu,
- mjesto uzimanja uzoraka, učestalost, količine i vrste uzoraka navedeni su u Tablicama 1. i 2. Dodatka V. ovoga Programa.

Napomena: Uzorkovanje rasplodnih jata iz kojih su jaja za valenje namijenjena stavljanju na tržište Europske unije mora biti provedeno na gospodarstvu.

8.5.2. Službene kontrole provedbe programa na razini primarne proizvodnje

Način provedbe službenih kontrola propisan je točkom 2. podtočkom 2.1. (b) i 2.2.3. Priloga Uredbe (EU) br. 1190/2012, odnosno, službene kontrole potrebno je provesti na sljedeći način:

- jedan puta godišnje na gospodarstvima s najmanje 100 spolno zrelih pura za rasplod starosti između 30 i 45 tjedna, i
- u svim jatima na gospodarstvu ukoliko je *S. enteritidis* ili *S. typhimurium* utvrđena u uzorcima prikupljenim u valionici ili uzorcima prikupljenim u okviru službene kontrole.

U provedbu službenih kontrola obavezno moraju biti uključena sva gospodarstva na kojima je u prethodnim ciklusima proizvodnje tijekom 2024. godine utvrđena sumnja ili potvrđena relevantna *Salmonella*. Pri tome je u svrhu službene kontrole obavezno potrebno uzorkovati jato koje se nalazi u objektu u kojem je u prethodnom ciklusu tova utvrđena relevantna *Salmonella*.

Uzimanje uzoraka u okviru službene kontrole provodi se u skladu s Tablicom 1. Dodatka V.

Uzorci uzeti u okviru službene kontrole na pretragu se **moraju dostaviti u Nacionalni referentni laboratorij iz točke 7.1. ovoga Programa. Pretraga uzorka u laboratoriju provodi se u skladu s odredbama točke 7. 3. ovoga Programa.**

8.6. Ostala perad, osim tovnih pilića, rasplodne peradi i nesilica vrste *Gallus gallus* te tovnih i rasplodnih pura

Sva jata ostale peradi osim tovnih pilića, rasplodne peradi i nesilica vrste *Gallus gallus* te tovnih i rasplodnih pura, bez obzira na vrstu i kategoriju peradi, čiji su proizvodi namijenjeni javnoj potrošnji ili se perad uzgaja radi daljnje prodaje, moraju biti bakteriološki pretražena, dostavljanjem uzoraka u laboratorij sukladno tablicama 1. – 5. iz Dodatka VIII. ovog Programa. Uzorak za pretragu uzima ovlašten veterinar na zahtjev subjekta u poslovanju s hranom te ga dostavlja u službeni laboratorij. Uzorak se zaprima u službeni laboratorij samo uz uredno popunjen *Obrazac za dostavu uzoraka na laboratorijsko pretraživanje*.

U svrhu stavljanja svježeg mesa peradi na tržište za javnu potrošnju klasi je dopušteno samo jata slobodna od *S. Enteritidis* i *S. Typhimurium*.

Promet jata namijenjenih javnoj potrošnji, peradi za klanje te peradi koja se uzgaja radi daljnje prodaje, dozvoljen je ako potječu od jata slobodnih od salmonela (*S. Enteritidis* ili *S. Typhimurium*), a što se dokazuje nalazom o zdravstvenom statusu jata, izdanom od službenog laboratorija, na temelju dostavljenih uzoraka, koji vrijedi 21 dan od dana uzorkovanja.

Premještanje jednodnevne peradi iz valionice dozvoljeno je ukoliko je laboratorijski nalaz jata iz kojeg potječu jata za valenje negativan. Nalaz vrijedi 30 dana od dana uzimanja uzoraka u jatu.

U svrhu dodatne kontrole zdravlja jata peradi, uzorkovanje u valionici potrebno je provesti na dan valjenja jata dostavljanjem službenih uzoraka u laboratorij sukladno tablici 1. iz Dodatka VIII. ovog Programa.

Radi utvrđivanja svih salmonela od značaja za javno zdravstvo u rezultatima nalaza potrebno je, osim serotipova propisanih ovim Programom, navesti i sve ostale utvrđene serotipove.

8.7. Službene kontrole hrane za životinje na prisutnost bakterija iz roda *Salmonella* spp.

Kontrola hrane za životinje na prisutnost bakterija iz roda *Salmonella* spp. na razini primarne proizvodnje provodi se u skladu s godišnjim planom uzorkovanja hrane za životinje.

9. Mjere koje se poduzimaju u jatima peradi

9.1. Tovni pilići vrste *Gallus gallus*

9.1.1. Mjere koje se provode u jatu tovnih pilića vrste *Gallus gallus* pozitivnom na *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium*

U skladu s odredbama točke 7.4.1. ovog Programa, jato tovnih pilića smatra se zaraženim te nadležni veterinarski inspektor mora narediti subjektu u poslovanju s hranom sljedeće mjere:

- a) zabranu korištenja antimikrobnih sredstava u svrhu liječenja jata tovnih pilića zaraženih *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium*,
- b) dozvoljeno je stavljanje na tržište svježeg mesa peradi podrijetlom od pozitivnog jata u svrhu prehrane ljudi ako isto udovoljava uvjetima određenim posebnim propisima o higijeni hrane,
- c) po pražnjenju objekata, odgovarajuće čišćenje, pranje i dezinfekciju prostorija, aparata i pribora na mjestima proizvodnje i skladištenja hrane za perad,
- d) pranje, čišćenje i dezinfekciju vozila odgovarajućim dezinfekcijskim sredstvima,
- e) po pražnjenju objekata dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju zaraženih objekata za uzgoj i držanje peradi, s tim da se po završetku dezinfekcije bakteriološki kontrolira njezina učinkovitost,
- f) uklanjanje i sanitarnu obradu gnoja na odgovarajući način,
- g) zabranjeno je uvođenje nove peradi u objekt do dobivanja negativnog rezultata kontrole učinkovitosti dezinfekcije,
- h) prilikom slanja pozitivnih jata tovnih pilića na klanje moraju se poduzeti sve mjere kako bi se rizik od mogućeg širenja bolesti sveo na najmanju moguću mjeru.

9.1.2. Mjere koje se provode u jatu pozitivnom na druge salmonele od značaja za javno zdravstvo

U slučaju potvrđenog slučaja bilo koje druge salmonele od značaja za javno zdravstvo osim *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*:

- zabranjeno je korištenje antimikrobnih sredstava u svrhu liječenja jata tovnih pilića protiv istih,
- nadležni veterinarski inspektor mora provesti epidemiološko istraživanje kako bi se utvrdio izvor

zaraze s posebnim naglaskom na utvrđivanje provedbe biosigurnosnih mjera,

- subjekt u poslovanju s hranom dužan je provoditi odgovarajuće biosigurnosne mjere na gospodarstvu kako bi mogućnost unosa infekcije sveo na najmanju moguću mjeru.

9.1.3. Liječenje jata tovnih pilića vrste *Gallus gallus*

Nije dopušteno korištenje antimikrobnih sredstava u svrhu kontrole i liječenja salmoneloze peradi uzrokovane bakterijama roda *Salmonella* spp. u jatima tovnih pilića.

Liječenje drugih bolesti se mora provoditi u skladu s Uredbom (EZ) br. 1177/2006.

Liječenje jata mogu provoditi ovlaštene veterinarske organizacije ili ovlaštena veterinarska služba. Svako liječenje jata mora biti zabilježeno u *Evidenciju o liječenju životinja i karenciji*.

9.2. Rasplodna jata vrste *Gallus gallus*

9.2.1. Mjere koje se provode na rasplodnom jatu u slučaju sumnje na *S. enteritidis*, *S. typhimurium*, *S. hadar*, *S. virchow* ili *S. infantis*

Jato sumnjivo na zaraženje sa *S. enteritidis*, *S. typhimurium*, *S. hadar*, *S. virchow* ili *S. infantis* je:

- jato u kojem se laboratorijskom pretragom dostavljenih uzoraka, prikupljenih u valionici ili na uzorcima transportnih podložaka prikupljenih na gospodarstvu prilikom isporuke jednodnevnih pilića, utvrdi prisutnost relevantnih serotipova salmonela,
- jato u kojem se na temelju provedenog epidemiološkog istraživanja utvrdi povezanost sa slučajevima oboljenja ljudi sukladno odredbama iz članka 8. stavka 2. Poglavlja IV. Uredbe 2033/99, i
- u slučaju kada nadležni veterinarski inspektor posumnja u ispravnost rezultata laboratorijske pretrage, ili
- u bilo kojem drugom slučaju kada nadležno tijelo temeljem dostupnih podataka isto smatra primjerenim.

U svrhu isključivanja/potvrđivanja sumnje, nadležni veterinarski inspektor mora ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji narediti potvrdno uzorkovanje iz sumnjivog jata te njihovu žurnu dostavu u nacionalni referentni laboratorij.

Dodatni uzorak mora biti pretražen bakteriološki i serološki, a sastoji se od:

- pet pari navlaka za obuću (svaki par predstavlja 20% površine objekta u kojem se uzorak uzima) ili uzoraka izmeta prikupljenih s odgovarajućeg broja mjesta u objektu u kojem se drže ptice. Broj pojedinačnih i skupnih uzoraka izmeta ovisi o veličini jata:

Broj peradi u jatu	Broj uzoraka izmeta koji je potrebno uzeti
250-349	200
350-449	220
450-799	250
800-999	260
1000 i više	300

- krvi: 60 uzoraka,
- brisova kloake: 300 brisova,
- usmrćene ptice: 5 nasumično odabranih ptica po objektu, i
- prašine iz nastambe u kojoj se drži perad: 100 grama po objektu (prašinu je potrebno prikupiti sa više mjesta u objektu na površini ne manjoj od 900cm², tj. 90x10 cm).

U slučaju sumnje na *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*, *S. Hadar*, *S. Virchow* ili *S. Infantis* u rasplodnom jatu nadležni veterinarski inspektor mora subjekta u poslovanju s hranom narediti provedbu sljedećih mjera:

- zabranu premještanja peradi i jaja s gospodarstva, osim uz posebno odobrenje izdano od nadležnog veterinarskog inspektora,
- zabranu valenja jaja podrijetlom od jata sumnjivih na salmoneloze,
- zabranu premještanja hrane za životinje s gospodarstva,
- zabranu iznošenja gnoja s gospodarstva,
- odgovarajuće čišćenje, pranje i dezinfekciju prostorija, opreme i pribora na mjestima proizvodnje i skladištenja hrane za perad odgovarajućim dezinfekcijskim sredstvom,
- čišćenje, pranje i dezinfekciju vozila odgovarajućim sredstvima.

Mjere ostaju na snazi sve dok se dodatnim laboratorijskom pretragom ne isključi prisutnost serotipova *S. enteritidis*, *S. typhimurium*, *S. hadar*, *S. virchow* ili *S. Infantis*.

Ako izvor infekcije nije potvrđen provodi se testiranje na antimikrobne tvari ili inhibitorni učinak na rast bakterija ili novo bakteriološko testiranje na prisutnost relevantnih serotipova salmonela u rasplodnom jatu.

Ako se u rasplodnom jatu sumnjivom na zaraženje salmonelom pojavi neka druga bolest, liječenje se mora provesti u skladu s odredbama članka 2. stavka 2) točke (c) Uredbe Komisije (EZ) br. 1177/2006.

9.2.2. Mjere koje se provode na rasplodnom jatu u kojem je laboratorijskom pretragom potvrđeno prisustvo *S. enteritidis*, *S. typhimurium*, *S. hadar*, *S. virchow* ili *S. Infantis*:

- svako jato u kojem se laboratorijskom pretragom dostavljenih, uzoraka prikupljenih na gospodarstvu, potvrdi prisutnost navedenih serotipova salmonela, (osim cijepnog soja) u jednom ili više uzoraka (feces, krvi, organa, prašina), ili
- ako u okviru službene kontrole ili sumnje na zaraženje, prisutnost serotipa relevantne salmonela nije potvrđena, ali se utvrde antimikrobna sredstva ili inhibitori rasta bakterija, a u isto vrijeme ne postoji relevantan dokaz o liječenju drugih bolesti.

9.2.2.1. Pozitivan nalaz na *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*

Ako se laboratorijskom pretragom potvrdi pozitivan nalaz na *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*, jato se smatra zaraženim te nadležni veterinarski inspektor mora subjektu u poslovanju s hranom narediti provedbu slijedećih mjera:

Zabranu korištenja antimikrobnih sredstava u svrhu liječenja rasplodne peradi (jednodnevni pilići, perad u uzgoju i proizvodnji) oboljele od salmoneloze uzrokovane *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*.

Sva perad u pozitivnom jatu (jednodnevni pilići, perad u uzgoju i proizvodnji) mora biti uništena ili zaklana kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri smanjio rizik od daljnjeg širenja salmonele, i to:

- jednodnevni pilići moraju biti uništeni,
- perad u uzgoju i rasplodu, ovisno o dobi, mora biti uništena ili zaklana. Klanje životinja mora biti provedeno u skladu s posebnim propisima o higijeni hrane,
- prilikom slanja pozitivnih jata na klanje ili uništavanje, moraju se poduzeti sve mjere kako bi se rizik od mogućeg širenja bolesti sveo na najmanju moguću mjeru,
- zabranu stavljanja na tržište svježeg mesa peradi podrijetlom od pozitivnog jata. Svježe meso koje potječe od ove peradi može se staviti na tržište u svrhu prehrane ljudi ako isto udovoljava uvjetima određenim u posebnim propisima o higijeni hrane,
- ukoliko nisu namijenjeni prehrani ljudi, svježe meso, jaja i proizvodi se moraju upotrijebiti ili uništiti u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009 i Uredbom (EU) br. 142/2011,
- neinkubirana jaja podrijetlom od pozitivnog jata moraju se uništiti u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009. Iznimno, neinkubirana jaja mogu se iskoristiti za prehranu ljudi ukoliko se, sukladno propisima o higijeni hrane, obrade na način kojim se može jamčiti uništavanje *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium*,
- ako izvor infekcije nije potvrđen, potrebno je laboratorijskim pretraživanjem utvrditi rezidue antimikrobnih lijekova ili novo bakteriološko pretraživanje zbog utvrđivanja dokaza prisutnosti relevantnih serotipova salmonela u rasplodnim jatima ili na pilićima prije poduzimanja restriktivnih mjera,
- ako se rasplodna jaja podrijetlom od jata u kojima je potvrđena *S. enteritidis* ili *S. typhimurium* nalaze u valionici, ista se moraju uništiti u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009,
- odgovarajuće čišćenje, pranje i dezinfekciju prostorija, aparata i pribora na mjestima proizvodnje i skladištenja hrane za perad,
- pranje, čišćenje i dezinfekciju vozila odgovarajućim dezinfekcijskim sredstvima,
- dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju zaraženih objekata za uzgoj i držanje peradi, s tim da se po završetku dezinfekcije bakteriološki kontrolira njezina učinkovitost. Zabranjeno je uvođenje nove peradi u objekt do dobivanja negativnog rezultata kontrole učinkovitosti dezinfekcije,
- uklanjanje i sanitarnu obradu gnoja na propisani način,
- nadležni veterinarski inspektor mora provesti epidemiološko istraživanje u svrhu utvrđivanja izvora zaraze.

9.2.2.2. Pozitivan nalaz na *S. hadar*, *S. virchow* ili *S. infantis*

Ako se laboratorijskom pretragom potvrdi pozitivan nalaz na *S. hadar*, *S. virchow* ili *S. infantis*, jato se smatra zaraženim te nadležni veterinarski inspektor subjektu u poslovanju s hranom naređuje provedbu sljedećih mjera:

- za jednodnevne piliće, perad u uzgoju do 8. tjedana starosti i perad u proizvodnji starijoj od 47 tjedana:

- zabranjeno je korištenje antimikrobnih sredstava u svrhu liječenja rasplodne peradi oboljele od salmoneloze uzrokovane *S. hadar*, *S. virchow* ili *S. infantis*,
- sva perad u pozitivnom jatu mora biti uništena ili zaklana kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri smanjio rizik od daljnjeg širenja salmonele,
- jednodnevni pilići moraju biti uništeni,
- perad u uzgoju do 8. tjedna starosti, ovisno o dobi, mora biti uništena ili zaklana. Ako se perad uputi na klanje ili uništavanje moraju se poduzeti sve mjere kako bi se rizik mogućeg širenja bolesti sveo na najmanju moguću mjeru. Klanje životinja mora biti provedeno u skladu s posebnim propisima o higijeni hrane,
- zabranu stavljanja na tržište svježeg mesa peradi podrijetlom od pozitivnog jata. Svježe meso koje potječe od ove peradi može se staviti na tržište u svrhu prehrane ljudi ako isto udovoljava uvjetima određenim u posebnim propisima o higijeni hrane,
- ako nisu namijenjeni prehrani ljudi, proizvodi se moraju upotrijebiti ili uništiti u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009,
- neinkubirana jaja podrijetlom od pozitivnog jata moraju se uništiti u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009. Iznimno, neinkubirana jaja mogu se iskoristiti za prehranu ljudi ukoliko se, sukladno propisima o higijeni hrane, obrade na način kojim se može jamčiti uništavanje *S. hadar*, *S. virchow* ili *S. infantis*,
- ako se rasplodna jaja podrijetlom od jata u kojima je prisutna *S. hadar*, *S. virchow* ili *S. infantis* nalaze u valionici, moraju se uništiti u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009,
- odgovarajuće čišćenje, pranje i dezinfekciju prostorija, aparata i pribora na mjestima proizvodnje i skladištenja hrane za perad,
- pranje, čišćenje i dezinfekciju vozila odgovarajućim dezinfekcijskim sredstvima,
- dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju zaraženih objekata za uzgoj i držanje peradi, stim da se po završetku dezinfekcije bakteriološki kontrolira njezina učinkovitost. Zabranjeno je uvođenje nove peradi u objekt do dobivanja negativnog rezultata kontrole učinkovitosti dezinfekcije,
- uklanjanje i sanitarnu obradu gnoja na propisani način,
- nadležni veterinarski inspektor mora provesti epidemiološko istraživanje u svrhu utvrđivanja izvora zaraze.

- za perad u uzgoju i proizvodnji starosti od 8. do 47. tjedana:

- rasplodna perad starosti od 8. do 47. tjedna smatra se vrijednim genetskim materijalom te je u svrhu stvaranja jata slobodnih od salmonele dozvoljeno liječenje s antimikrobnim sredstvima na način propisan Uredbom Komisije (EZ) br. 1177/2006,
- antimikrobna sredstva moraju se koristiti na temelju rezultata bakteriološke pretrage i antibiograma. Nad primjenom antimikrobnih sredstava nadležni veterinarski inspektor mora provoditi redoviti nadzor, a izvješća o provedenim nadzorima mora jednom mjesečno

(do 15. u mjesecu za prethodni mjesec) dostaviti Upravi za veterinarstvo i sigurnost hrane,

- liječenje oboljelog jata, a u skladu s rješenjem izdanim od nadležnog veterinarskog inspektora, provode ovlaštene veterinarske organizacije i ovlaštene veterinarske službe. Nakon provedenog liječenja potrebno je provesti kontrolu učinkovitosti provedene terapije na način da se dvokratno 7. i 14. dan od početka terapije od peradi uzmu kontrolni uzorci i dostave u laboratorij na analizu.

Kontrolni uzorak mora biti sačinjen od:

- 5 pari uzoraka navlaka za obuću (1 par = 1 skupni uzorak), i
- uzoraka briseva kloake prikupljenih od 50 kokoši (bakteriološko pretraživanje). Ukoliko se u objektu drži manje od 50 kokoši potrebno je uzeti uzorak briseva kloake od svih jedinki, i
- pet kokoši (žrtvovanih ili uginulih)/objektu pri čemu se laboratorijski moraju pretražiti svi organi.

Za vrijeme trajanja liječenja i do okončanja provedbe kontrole učinkovitosti liječenja:

- zabranjeno je premještanje peradi i jaja s gospodarstva osim uz posebno odobrenje izdano od nadležnog veterinarskog inspektora,
- zabranjeno je valenje jaja podrijetlom od zaraženog jata. Jaja snesena za vrijeme trajanja liječenja moraju se sakupiti i uništiti u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009,
- zabranjeno je premještanje hrane za životinje s gospodarstva,
- provedbu čišćenja i dezinfekcije, dezinskekcije i deratizacije zaraženih objekata za uzgoj i držanje peradi, s tim da se po završetku dezinfekcije bakteriološki mora provesti kontrola njezine učinkovitosti,
- provedbu čišćenja, pranja i dezinfekcije vozila odgovarajućim dezinfekcijskim sredstvima,
- uklanjanje i sanitarnu obradu gnoja na propisani način,
- nadležni veterinarski inspektor mora provesti epidemiološko istraživanje u svrhu utvrđivanja izvora zaraze.

9.2.3. Mjere koje se provode u rasplodnom jatu sumnjivom / pozitivnom na druge salmonele od značaja za javno zdravstvo

U slučaju sumnje/potvrđenog slučaja bilo koje druge salmonele od značaja za javno zdravstvo, osim *S. enteritidis*, *S. typhimurium*, *S. hadar*, *S. virchow* ili *S. infantis*:

- zabranjeno je korištenje antimikrobnih sredstava u svrhu liječenja jata rasplodnih kokoši protiv istih,
- nadležni veterinarski inspektor mora provesti epidemiološko istraživanje kako bi se utvrdio izvor zaraze s posebnim naglaskom na utvrđivanje provedbe biosigurnosnih mjera,

- subjekt u poslovanju s hranom dužan je provoditi odgovarajuće biosigurnosne mjere na gospodarstvu kako bi mogućnost unosa infekcije sveo na najmanju moguću mjeru.

9.2.4. Liječenje rasplodnog jata sukladno odredbama članka 2. stavka 2. točke c) Uredbe Komisije (EZ) br. 1177/2006 o okviru nacionalnih programa kontrole salmoneloze u peradi

Nije dopušteno korištenje antimikrobnih sredstava u svrhu kontrole i liječenja salmoneloze peradi uzrokovane bakterijama roda *Salmonella* spp. u rasplodnim jatima.

Liječenje jata se mora provoditi u skladu s odredbama Uredbe Komisije (EZ) br. 1177/2006.

Liječenje jata mogu provoditi ovlaštene veterinarske organizacije ili ovlaštena veterinarska služba.

Za vrijeme trajanja liječenja i do okončanja provedbe kontrole učinkovitosti liječenja:

- zabranjeno je premještanje peradi i jata s gospodarstva osim uz posebno odobrenje izdano od nadležnog veterinarskog inspektora,
- zabranjeno je valenje jata podrijetlom od zaraženog jata. Jata snesena za vrijeme trajanja liječenja moraju se sakupiti i uništiti u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009. Ukoliko se rasplodna jata podrijetlom od jata u kojima je potvrđena *S. enteritidis*, *S. typhimurium*, *S. hadar*, *S. virchow* ili *S. infantis* nalaze u valionici, moraju se uništiti u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009,
- zabranjeno je premještanje hrane za životinje s gospodarstva,
- mora se provoditi čišćenje i dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju zaraženih objekata za uzgoj i držanje peradi, s tim da se po završetku dezinfekcije bakteriološki mora provesti kontrola njezine učinkovitosti,
- mora se provoditi čišćenje, pranje i dezinfekcija vozila odgovarajućim dezinfekcijskim sredstvima,
- mora se provoditi uklanjanje i sanitarna obrada gnoja na propisani način.

Svako liječenje jata mora biti zabilježeno u *Evidenciju o liječenju životinja i karenciji*.

9.3. Nesilice vrste *Gallus gallus*

9.3.1. Mjere koje se poduzimaju u slučaju sumnje / potvrđenog slučaja salmoneloze

Za izravnu prehranu ljudi smiju se upotrebljavati samo konzumna jata koja potječu od komercijalnog jata konzumnih nesilica u kojem se provodi pretraživanje i kontrola u skladu s ovim Programom i koje se ne nalazi pod službenim ograničenjem.

Ako u se jatu konzumnih nesilica pojavi neka druga bolest, liječenje se mora provesti u skladu s odredbama članka 2. stavka 2) točke (c) Uredbe (EZ) br. 1177/2006.

Liječenje jata mogu provoditi ovlaštene veterinarske organizacije ili ovlaštena veterinarska služba. Svako liječenje jata mora biti zabilježeno u Evidenciju o liječenju životinja i karenciji.

Nadležni veterinarski inspektor mora provesti epidemiološko istraživanje u svrhu utvrđivanja izvora zaraze.

9.3.2. Mjere koje se provode u jatu konzumnih nesilica u slučaju sumnje na *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium*

Jato konzumnih nesilica smatra se sumnjivim na zaraženje salmonelom jedino u slučaju sumnje na izbijanja bolesti koje se prenose hranom:

- u skladu s odredbama iz točke 4. (a), Dijela D, Priloga II. Uredbe (EZ) br. 2160/2003,
- u skladu s odredbama iz točke 2., podtočke 2.1., stavka (e) Priloga Uredbe (EU) br. 517/2011,
- u skladu s odredbama iz članka 8., stavka 2. Poglavlja IV. Uredbe 2033/99,
- u slučaju ukoliko u uzorcima konzumnih jaja laboratorijskom pretragom potvrde *S. enteritidis* i *S. typhimurium*, ili
- u bilo kojem drugom slučaju kada nadležno tijelo temeljem dostupnih podataka isto smatra primjerenim.

U slučaju sumnje na *S. enteritidis* ili *S. typhimurium* u jatu konzumnih nesilica (jato u uzgoju ili jato u proizvodnji) nadležni veterinarski inspektor mora narediti subjektu u poslovanju s hranom sljedeće mjere:

- uzorkovanje sumnjivog jata radi isključivanja/potvrđivanja *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*,
- zabranu korištenja antimikrobnih sredstava u svrhu liječenja jata konzumnih nesilica sumnjivih na zaraženje salmonelom uzrokovanom *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*,
- zabranu premještanja peradi i jaja s gospodarstva osim uz posebno odobrenje izdano od nadležnog veterinarskog inspektora,
- zabranu premještanja hrane za životinje s gospodarstva,
- zabranu iznošenja gnoja s gospodarstva,
- odgovarajuće čišćenje, pranje i dezinfekciju prostorija, opreme i pribora na mjestima proizvodnje i skladištenja hrane za perad,

- dezinfekciju i čišćenje vozila odgovarajućim sredstvima.

Potvrđni uzorak iz jata sumnjivog na zaraženje *S. enteritidis* i *S. typhimurium* mora biti pretražen na način opisan u točki 3. Priloga Uredbe (EZ) 517/2011, ne smije potjecati od životinja tretiranih s antimikrobnim sredstvima koja mogu utjecati na rezultate laboratorijskih pretraga, a sastoji se od:

- u slučaju kavezno držanih jata:

- 2 x 150 g skupnih uzoraka samo-pomiješanog izmeta prikupljenog sa svih traka ili strugača ili iz jama za prikupljanje izmeta, ovisno o tipu kaveza (uzorke se prikuplja u nastambi nakon pokretanja sustava za uklanjanje izmeta). U slučaju nastambi sa stepenastim kavezima bez strugača ili traka, mora se uzeti 2 × 150 g svježeg izmeta prikupljenog sa 60 različitih mjesta ispod kaveza iz jama za prikupljanje izmeta,
- 2 skupna uzorka prašine u količini 2 x 100g/250ml prikupljenog u objektu (najbolje ispod kaveza sa više različitih mjesta),
- uzoraka obrisaka kloake prikupljenih od 300 kokoši (bakteriološko pretraživanje). Ako se u objektu drži manje od 300 kokoši potrebno je uzeti uzorak briseva kloake od svih jedinki, i
- pet kokoši (usmrćenih ili uginulih)/objektu pri čemu se laboratorijski moraju pretražiti svi organi.

- u slučaju slobodno držanih jata (staja, podno ili držanje na otvorenom):

- para uzoraka navlaka za obuću (1 par = 1 skupni uzorak). Uzorci se moraju uzimati tijekom obilaska nastambe na način da se pokriju svi dijelovi nastambe (uključiti područja sa steljom i podnicama pod uvjetom da je hodanje po podnicama sigurno). U uzorkovanje moraju biti uključeni i svi odvojeni odjeljci u sklopu nastambe,
- skupnog uzorka prašine prikupljenog sa više različitih mjesta u nastambi (100 g prašine /250 ml),
- uzoraka obrisaka kloake prikupljenih od 300 kokoši (bakteriološko pretraživanje). Ako se u objektu drži manje od 300 kokoši potrebno je uzeti uzorak briseva kloake od svih jedinki, i
- pet kokoši (usmrćenih ili uginulih)/objektu pri čemu se laboratorijski moraju pretražiti svi organi.

Mjere ostaju na snazi sve dok se laboratorijskom pretragom ne isključi prisutnost serotipova *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*.

9.3.3. Mjere koje se provode u jatima konzumnih nesilica (jato u uzgoju ili jato u proizvodnji) u kojem je laboratorijskom pretragom potvrđena prisutnost *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*

Jato konzumnih nesilica (jato u uzgoju ili jato u proizvodnji) smatra se pozitivnim ako:

- se laboratorijskom pretragom dostavljenih uzoraka potvrdi prisutnost serotipova *S. enteritidis*

ili *S. typhimurium*, u jednom ili više uzoraka fecesa,

- se laboratorijskom pretragom dostavljenih uzoraka potvrdi prisutnost serotipova *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*, u jednom ili više uzoraka fecesa, prašine, obriscima kloake, organima žrtvovanih ili uginulih kokoši (samo kada je uzorkovanje provedeno u slučaju sumnje), ili
- se utvrde antimikrobna sredstva ili inhibitori rasta bakterija, a nije potvrđena prisutnost *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*.

U pozitivnom jatu konzumnih nesilica (jato u uzgoju ili jato u proizvodnji) nadležni veterinarski inspektor mora narediti subjektu u poslovanju s hranom sljedeće mjere:

- zabranu korištenja antimikrobnih sredstava u svrhu liječenja jata konzumnih nesilica zaraženih *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*,
- zabranu premještanja jata konzumnih nesilica zaraženih *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium* s gospodarstva, osim upućivanja na klanje ili uništavanje, uz posebno odobrenje izdano od nadležnog tijela,
- prilikom slanja pozitivnih jata konzumnih nesilica na klanje ili uništavanje, moraju se poduzeti sve mjere kako bi se rizik od mogućeg širenja bolesti sveo na najmanju moguću mjeru,
- zabranu stavljanja na tržište svježeg mesa peradi podrijetlom od pozitivnog jata. Svježe meso koje potječe od ove peradi može se staviti na tržište u svrhu prehrane ljudi ako isto udovoljava uvjetima određenim u posebnim propisima o higijeni hrane i Dodatku E Priloga II. Uredbe (EZ) br. 2160/2003,
- Zabranu stavljanja na tržište jaja klasiranih kao jaja „A“ klase u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013.
- odgovarajuće čišćenje, pranje i dezinfekciju prostorija, aparata i pribora na mjestima proizvodnje i skladištenja hrane za perad,
- pranje, čišćenje i dezinfekciju vozila odgovarajućim dezinfekcijskim sredstvima,
- dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju zaraženih objekata za uzgoj i držanje peradi, s tim da se po završetku dezinfekcije bakteriološki kontrolira njezina učinkovitost,
- uklanjanje i sanitarnu obradu gnoja na propisani način,
- zabranjenu uvođenja nove peradi u objekt do dobivanja negativnog rezultata kontrole učinkovitosti dezinfekcije.

Jaja podrijetlom iz zaraženog jata:

- a) smatraju se jajima „B“ klase u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013,
- b) mogu biti korištena za prehranu ljudi samo ako su obrađena na način kojim se jamči uništavanje svih serotipova salmonela od značaja za javno zdravstvo u skladu s propisima o higijeni hrane,

- c) moraju biti označena u skladu s odredbama članka 9. stavka 2. Pravilnika o tržišnim standardima za jaja,
- d) nije dozvoljeno otpremati u pakirne centre ako nadležni veterinarski inspektor nije zadovoljan provedbom mjera za sprječavanje moguće križne kontaminacije jaja podrijetlom iz drugih jata.

9.3.4. Mjere koje se provode u jatu nepoznatog zdravstvenog statusa

U slučaju jaja podrijetlom iz jata nepoznatog zdravstvenog statusa:

- za koja se sumnja da su zaražena, ili
- koja su zaražena sa *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*, ili
- su identificirana kao izvor zaraze u specifičnom slučaju oboljenja ljudi.

Nadležni veterinarski inspektor mora subjektu u poslovanju s hranom narediti sljedeće mjere:

- Zabranu stavljanja na tržište jaja klasiranih kao jaja „A“ klase u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013.
- odgovarajuće čišćenje, pranje i dezinfekciju prostorija, aparata i pribora na mjestima proizvodnje i skladištenja hrane za perad,
- čišćenje pranje i dezinfekciju vozila odgovarajućim sredstvima,
- dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju zaraženih objekata za uzgoj i držanje peradi, s tim da se po završetku dezinfekcije bakteriološki kontrolira njezina učinkovitost,
- uklanjanje i sanitarnu obradu gnoja na propisani način.

Jaja podrijetlom iz jata nepoznatog statusa:

- a) smatraju se jajima „B“ klase u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013,
- b) mogu biti korištena za prehranu ljudi samo ako su obrađena na način kojim se jamči uništavanje svih serotipova salmonela od značaja za javno zdravstvo u skladu s propisima o higijeni hrane,
- c) moraju biti označena u skladu s odredbama članka 9. stavka 2. Pravilnika tržišnim standardima za jaja,
- d) nije dozvoljeno otpremati u pakirne centre ako nadležni veterinarski inspektor nije zadovoljan provedbom mjera za sprječavanje moguće križne kontaminacije jaja podrijetlom iz drugih jata,

9.3.5. Mjere koje se provode u jatu konzumnih nesilica vrste *Gallus gallus* u uzgoju ili proizvodnji sumnjivom ili pozitivnom na druge salmonele od značaja za javno zdravstvo

Nije dopušteno korištenje antimikrobnih sredstava u svrhu kontrole i liječenja salmoneloze peradi uzrokovane bakterijama roda *Salmonella spp.* u jatima konzumnih nesilica (jato u uzgoju ili jato u proizvodnji).

U slučaju sumnje ili potvrđenog slučaja bilo koje druge salmonele od značaja za javno zdravstvo, osim *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium*:

- zabranjeno je korištenje antimikrobnih sredstava u svrhu liječenja jata konzumnih nesilica (jato u uzgoju ili jato u proizvodnji) protiv istih,
- nadležni veterinarski inspektor mora provesti epidemiološko istraživanje kako bi se utvrdio izvor zaraze s posebnim naglaskom na utvrđivanje provedbe biosigurnosnih mjera,
- subjekt u poslovanju s hranom dužan je provoditi odgovarajuće biosigurnosne mjere na gospodarstvu kako bi mogućnost unosa infekcije sveo na najmanju moguću mjeru.

9.4. Tovni purani

9.4.1. Mjere koje se provode na jatu tovnih purana u kojima je utvrđena prisutnost *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium* uključujući monofazne sojeve s antigenom formulom 1,4,[5],12:i:-

U skladu s odredbama točke 7.4.4. ovog Programa, jato tovnih purana smatra se zaraženim te nadležni veterinarski inspektor mora narediti subjektu u poslovanju s hranom slijedeće mjere:

- a) zabranu korištenja antimikrobnih sredstava u svrhu liječenja jata tovnih purana zaraženih *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium*, uključujući monofazne sojeve s antigenom formulom 1,4,[5],12:i:-,
- b) dozvoljeno je stavljanje na tržište svježeg mesa peradi podrijetlom od pozitivnog jata u svrhu prehrane ljudi ako isto udovoljava uvjetima određenim u posebnim propisima o higijeni hrane,
- c) po pražnjenju objekata, odgovarajuće čišćenje, pranje i dezinfekciju prostorija, aparata i pribora na mjestima proizvodnje i skladištenja hrane za perad,
- d) pranje, čišćenje i dezinfekciju vozila odgovarajućim dezinfekcijskim sredstvima,
- e) po pražnjenju objekata dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju zaraženih objekata za uzgoj i držanje peradi, s tim da se po završetku dezinfekcije bakteriološki kontrolira njezina učinkovitost,
- f) uklanjanje i sanitarnu obradu gnoja na odgovarajući način,

- g) zabranjeno je uvođenje nove peradi u objekt do dobivanja negativnog rezultata kontrole učinkovitosti dezinfekcije,
- h) prilikom slanja pozitivnih jata tovnih purana na klanje moraju se poduzeti sve mjere kako bi se rizik od mogućeg širenja bolesti sveo na najmanju moguću mjeru.

9.4.2. Mjere koje se provode u jatu pozitivnom na druge salmonele od značaja za javno zdravstvo

U slučaju potvrđenog slučaja bilo koje druge salmonele od značaja za javno zdravstvo osim *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*, uključujući monofazne sojeve s antigenom formulom 1,4,[5],12:i:- :

- zabranjeno je korištenje antimikrobnih sredstava u svrhu liječenja jata tovnih purana protiv istih,
- nadležni veterinarski inspektor mora provesti epidemiološko istraživanje kako bi se utvrdio izvor zaraze s posebnim naglaskom na utvrđivanje provedbe biosigurnosnih mjera,
- subjekt u poslovanju s hranom dužan je provoditi odgovarajuće biosigurnosne mjere na gospodarstvu kako bi mogućnost unosa infekcije sveo na najmanju moguću mjeru.

9.4.3. Liječenje tovnih jata

Nije dopušteno korištenje antimikrobnih sredstava u svrhu kontrole i liječenja infekcija uzrokovanih bakterijama roda *Salmonella* u jatima tovnih purana.

Liječenje drugih bolesti se mora provoditi u skladu s Uredbom (EZ) br. 1177/2006.

Liječenje jata mogu provoditi ovlaštene veterinarske organizacije ili ovlaštene veterinarske službe.

Svako liječenje jata mora biti zabilježeno u *Evidenciju o liječenju životinja i karenciji*.

9.5. Rasplodni purani

9.5.1. Mjere koje se provode na rasplodnom jatu u slučaju sumnje na *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium*

Jato sumnjivo na zaraženje sa *S. enteritidis*, i/ili *S. typhimurium* je:

- svako jato u kojem se laboratorijskom pretragom dostavljenih uzoraka, prikupljenih u valionici ili na uzorcima transportnih podložaka prilikom isporuke jednodnevnih purića, utvrdi prisutnost relevantnih serotipova salmonela, ili
- ako se na temelju provedenog epidemiološkog istraživanja utvrdi povezanost sa slučajevima oboljenja ljudi, ili

- u slučaju kada nadležni veterinarski inspektor posumnja u ispravnost rezultata laboratorijske pretrage, ili
- ako se laboratorijskom pretragom utvrdi prisutnost relevantnih serotipova salmonela u uzorcima prikupljenim na gospodarstvu od rasplodnih jata peradi koja se smatraju izvornim hrvatskim pasminama te koja su pod posebnom zaštitom kao ugrožena vrsta i čine vrijedan genetski materijal.

U svrhu isključivanja/potvrđivanja sumnje, nadležni veterinarski inspektor mora ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji narediti uzimanje dodatnih uzoraka iz sumnjivog jata te njihovu žurnu dostavu u nacionalni referentni laboratorij.

Dodatni uzorak mora biti pretražen bakteriološki i serološki, a sastoji se od:

- pet pari navlaka za obuću (svaki par predstavlja 20% površine objekta u kojem se uzorak uzima) ili uzoraka izmeta prikupljenih s odgovarajućeg broja mjesta u objektu u kojem se drže ptice. Broj pojedinačnih i skupnih uzoraka izmeta ovisi o veličini jata:

Broj peradi u jatu	Broj uzoraka izmeta koji je potrebno uzeti
250-349	200
350-449	220
450-799	250
800-999	260
1000 i više	300

- krvi: 60 uzoraka,
- brisova kloake: 300 brisova,
- usmrćene ili uginule ptice: 5 nasumično odabranih ptica po objektu, i
- prašine iz nastambe u kojoj se drži perad: 100 grama po objektu (prašinu je potrebno prikupiti sa više mjesta u objektu na površini ne manjoj od 900 cm², tj. 90 x 10 cm).

U slučaju sumnje na *S. enteritidis*, i/ili *S. typhimurium*, u rasplodnom jatu pura nadležni veterinarski inspektor mora subjektu u poslovanju s hranom narediti provedbu sljedećih mjera:

- zabranu premještanja peradi i jaja s gospodarstva, osim uz posebno odobrenje izdano od nadležnog veterinarskog inspektora,
- zabranu valenja jaja podrijetlom od jata sumnjivih na salmonelozu,
- zabranu premještanja hrane za životinje s gospodarstva,
- zabranu iznošenja gnoja s gospodarstva,
- odgovarajuće čišćenje, pranje i dezinfekciju prostorija, opreme i pribora na mjestima proizvodnje i skladištenja hrane za perad odgovarajućim dezinfekcijskim sredstvom,
- odgovarajuće čišćenje, pranje i dezinfekciju vozila odgovarajućim sredstvima.

Mjere ostaju na snazi sve dok se ponovljenim laboratorijskom pretragom ne isključi prisutnost serotipova *S. enteritidis*, i/ili *S. typhimurium*.

Ako izvor infekcije nije potvrđen provodi se testiranje na antimikrobne tvari ili inhibitorni učinak na rast bakterija ili novo bakteriološko testiranje na prisutnost relevantnih serotipova salmonele u rasplodnom jatu.

Ako se u rasplodnom jatu pura sumnjivom na zaraženje salmonelom pojavi neka druga bolest, liječenje se mora provesti u skladu s odredbama članka 2. stavka 2) točke (c) Uredbe Komisije (EZ) br. 1177/2006.

9.5.2. Mjere koje se provode u rasplodnom jatu u kojem je potvrđena prisutnost *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium*

Jato zaraženo sa *S. enteritidis*, *S. typhimurium* je:

- svako jato u kojem se laboratorijskom pretragom dostavljenih uzoraka, prikupljenih na gospodarstvu, utvrdi prisutnost navedenih serotipova salmonela (osim cijepnog soja) u jednom ili više uzoraka, ili
- ako u okviru službene kontrole, prisutnost serotipova relevantne salmonele nije otkrivena, ali se otkriju antimikrobna sredstva ili inhibitori rasta bakterija, a u isto vrijeme ne postoji relevantan dokaz o liječenju drugih bolesti.

Ako se laboratorijskom pretragom potvrdi pozitivan nalaz na *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*, jato se smatra zaraženim te nadležni veterinarski inspektor mora subjektu u poslovanju s hranom narediti provedbu sljedećih mjera:

- zabranu korištenja antimikrobnih sredstava u svrhu liječenja rasplodnih pura (jednodnevni purići, pure u uzgoju i proizvodnji) oboljelih od salmoneloze uzrokovane sa *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium*,
- sve pure u pozitivnom jatu (jednodnevni purići, pure u uzgoju i proizvodnji) moraju biti uništene ili zaklane kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri smanjio rizik od daljnjeg širenja salmonele, i to:
 - jednodnevni purići moraju biti uništeni,
 - pure u uzgoju i rasplodu, ovisno o dobi, moraju biti uništene ili zaklane. Klanje životinja mora biti provedeno u skladu s posebnim propisima o higijeni hrane,
 - meso i proizvodi koji potječu od ove peradi mogu se staviti na tržište u svrhu prehrane ljudi ako udovoljavaju uvjetima određenim u posebnim propisima o higijeni hrane i Dodatku E Priloga II. Uredbe (EZ) br. 2160/2003,
- ako nisu namijenjeni prehrani ljudi, proizvodi se moraju upotrijebiti ili uništiti u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009 i Uredbom (EU) br. 142/2011,
- ne inkubirana jaja podrijetlom od pozitivnog jata moraju se uništiti u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009 i Uredbom (EU) br. 142/2011. Iznimno, neinkubirana jaja mogu se iskoristiti za prehranu ljudi ukoliko se, sukladno propisima o higijeni hrane, obrade na način kojim se može

jamčiti uništavanje *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium*,

- ako se rasplodna jaja podrijetlom od jata pura u kojima je potvrđena *S. enteritidis* ili *S. typhimurium* nalaze u valionici, ista se moraju uništiti ili obraditi u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009 i Uredbom (EU) br. 142/2011,
- odgovarajuće čišćenje, pranje i dezinfekciju prostorija, aparata i pribora na mjestima proizvodnje i skladištenja hrane za perad,
- pranje, čišćenje i dezinfekciju vozila odgovarajućim dezinfekcijskim sredstvima,
- dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju zaraženih objekata za uzgoj i držanje peradi, s tim da se po završetku dezinfekcije bakteriološki kontrolira njezina učinkovitost. Zabranjeno je uvođenje nove peradi u objekt do dobivanja negativnog rezultata kontrole učinkovitosti dezinfekcije,
- uklanjanje i sanitarnu obradu gnoja na propisani način,
- kontrolu preostale hrane za perad na gospodarstvu.

Nadležni veterinarski inspektor mora provesti epidemiološko istraživanje u svrhu utvrđivanja izvora zaraze.

9.5.3. Mjere koje se provode u rasplodnom jatu pura sumnjivom / pozitivnom na druge salmonele od značaja za javno zdravstvo

U slučaju potvrđenog slučaja bilo koje druge salmonele od značaja za javno zdravstvo osim *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium*:

- zabranjeno je korištenje antimikrobnih sredstava u svrhu liječenja jata rasplodnih pura protiv istih,
- nadležni veterinarski inspektor mora provesti epidemiološko istraživanje kako bi se utvrdio izvor zaraze s posebnim naglaskom na utvrđivanje provedbe biosigurnosnih mjera,
- subjekt u poslovanju s hranom dužan je provoditi odgovarajuće biosigurnosne mjere na gospodarstvu kako bi mogućnost unosa infekcije sveo na najmanju moguću mjeru.

9.5.4. Liječenje rasplodnih pura

Nije dopušteno korištenje antimikrobnih sredstava u svrhu kontrole i liječenja salmoneloze peradi uzrokovane bakterijama roda *Salmonella spp.* u rasplodnim jatima.

Liječenje jata mora se provoditi u skladu s odredbama Uredbe Komisije (EZ) br. 1177/2006.

Liječenje jata mogu provoditi ovlaštene veterinarske organizacije ili ovlaštena veterinarska služba.

Za vrijeme trajanja liječenja i do okončanja provedbe kontrole učinkovitosti liječenja:

- zabranjeno je premještanje peradi i jaja s gospodarstva osim uz posebno odobrenje izdano od

nadležnog veterinarskog inspektora,

- zabranjeno je valenje jaja podrijetlom od zaraženog jata. Jaja snesena za vrijeme trajanja liječenja moraju se sakupiti i uništiti u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009 i Uredbom (EU) br. 142/2011. Ako se rasplodna jaja podrijetlom od jata u kojima je potvrđena *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium*, nalaze u valionici, moraju se uništiti u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009 i Uredbom (EU) br. 142/2011,
- zabranjeno je premještanje hrane za životinje s gospodarstva,
- mora se provoditi čišćenje i dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija zaraženih objekata za uzgoj i držanje peradi, s tim da se po završetku dezinfekcije bakteriološki mora provesti kontrole njezine učinkovitosti,
- mora se provoditi čišćenje, pranje i dezinfekcija vozila odgovarajućim dezinfekcijskim sredstvima,
- mora se provoditi uklanjanje i sanitarna obrada gnoja na propisani način.

Svako liječenje jata mora biti zabilježeno u *Evidenciju o liječenju životinja i karenciji*.

10. Cijepljenje peradi

10.1. Odredbe koje vrijede za svu perad

Korištenje cjepiva protiv salmonela nije obvezno.

Cijepljenje peradi kao profilaktička mjerakontrole salmoneloze mora se provoditi u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 1177/2006.

Ako se koriste živa cjepiva protiv salmonela, proizvođač cjepiva mora osigurati odgovarajuću metodu za bakteriološko razlikovanje terenskih od cijepnih sojeva salmonela, a nositelj odobrenja za obavljanje djelatnosti prometa veterinarsko-medicinskih proizvoda u Europskoj uniji dostupnost iste tijekom cijelog vremena primjene cjepiva.

Ukoliko laboratorij ne raspolaže razlikovnim testom, ovlaštena veterinarska organizacija ili ovlaštena veterinarska služba koja je provela cijepljenje jata naručuje razlikovni test od nositelja odobrenja za stavljanje određenog cjepiva u promet, a na zahtjev subjekta u poslovanju s hranom, čije je cijepljeno jato pozitivno na salmonelu.

Cijepljenje jata mogu provoditi samo ovlaštene veterinarske organizacije ili ovlaštena veterinarska služba.

Svako cijepljenje jata mora biti zabilježeno u *Evidenciju o liječenju životinja i karenciji*.

Cijepljenje se provodi na svim pticama u jatu sukladno shemi cijepljenja iz upute proizvođača cjepiva.

Trajanje imunosti jata propisuje proizvođač cjepiva te se nakon isteka iste jato smatra ne cijepljenim.

10.2. Dodatne odredbe za rasplodna jata i nesilice vrste *Gallus gallus* i rasplodna jata purana

U svrhu organizacije provedbe cijepljenja peradi posjednici su dužni ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji pravovremeno najaviti prispjeće peradi na gospodarstvo te dostaviti informaciju o shemi cijepljenja protiv salmoneloze koju će provesti u jatu.

Cijepljenje se provodi na svim pticama u jatu sukladno shemi cijepljenja iz upute proizvođača cjepiva.

Shema cijepljenja može se sastojati od:

- primjene inaktiviranog cjepiva protiv *S. enteritidis* i *S. typhimurium* apliciranog ne više od dva puta tijekom faze uzgoja jata,
- primjene atenuiranog cjepiva protiv *S. enteritidis* i/ili *S. enteritidis* i *S. typhimurium* apliciranog ne više od tri puta tijekom faze uzgoja jata,
- kombinirane primjene atenuiranog i inaktiviranog cjepiva protiv *S. enteritidis* i *S. typhimurium* apliciranih ukupno ne više od tri puta tijekom faze uzgoja jata.

Po provedenom cijepljenju ovlašteni veterinar mora:

- upisati cijepljenje u Evidenciju o liječenju životinja,
- ukoliko Evidencija nije dostupna na gospodarstvu, upisati podatke o cijepljenju u službenu evidenciju koja se vodi na gospodarstvu,
- uz unos podataka o cijepljenju, ovlašteni veterinar dužan je subjektu u poslovanju s hranom izdati potvrdu o provedenom cijepljenju.

Podaci o cijepljenju moraju sadržavati najmanje sljedeće informacije:

- naziv, vrstu i serijski broj cjepiva,
- broj cijepljenih ptica po vrsti peradi i starosti jata,
- broj utrošenih doza cjepiva,
- datum cijepljenja, i
- ime i prezime te potpis ovlaštenog veterinara odgovornog za provedbu mjere.

Ovlaštene veterinarske organizacije i veterinarske službe dužne su voditi evidenciju o svakom jatu peradi cijepljenome protiv salmoneloze na način određen u Dodatku VII. ovoga Programa te informaciju o istome **dostavljati sukladno točki 14.2. ovog Programa** te kao privitak mjesečnog računa o provedenim veterinarskim uslugama koje se financiraju iz državnog proračuna.

Ukoliko cijepljenje provode veterinarske službe, račun za utrošene doze mora pregledati nadležni

veterinarski inspektor te o tome napisati zapisnik.

11. Praćenje otpornosti bakterija roda *Salmonella* na antimikrobne pripravke u tovnih pilića i tovnih purana

Izolati bakterija roda *Salmonella* prikupljeni putem ovoga Programa **tijekom 2024. godine se pretražuju** radi praćenja otpornosti bakterija na antimikrobne pripravke u skladu s Provedbenom odlukom Komisije (EU) br. 2020/1729 od 17. studenoga 2020. o praćenju i izvješćivanju o otpornosti zoonotskih i komenzalnih bakterija na antimikrobna sredstva te stavljanju izvan snage Provedbene odluke 2013/652/EU.

12. Financiranje

12.1. Tovni pilići vrste *Gallus gallus*

12.1.1. Rutinsko uzorkovanje u skladu s Dodatkom I. Tablicom 1. ovog Programa

Troškove rutinskog uzorkovanja i dostave uzoraka u laboratorij propisane točkom 8.1.1. ovoga Programa u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

Troškovi laboratorijskog pretraživanja uzoraka propisanog točkom 8.1.1. ovoga Programa podmiruju se u skladu s člankom 10 stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, osim troškova laboratorijskog pretraživanja uzoraka dostavljenih u službeni laboratorij BIOINSTITUT, dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec, koje u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

12.1.2. Uzorkovanja u sklopu službenih kontrola propisana točkom 8.1.2. ovog Programa

Troškovi laboratorijskog pretraživanja službenih uzoraka propisanih točkom 8.1.2. ovog Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, a troškovi uzorkovanja i dostave uzoraka u laboratorij sukladno članku 6. stavku 1. podstavku 17. Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja

12.1.3. Mjere koje se provode u jatu tovnih pilića u kojem je laboratorijskom pretragom potvrđena prisutnost *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*

Troškovi nastali provedbom mjera propisanih u točki 9.1.1. podtočkama c), d), e) i g) ovog Programa, ukoliko nadležni veterinarski inspektor utvrdi da su na gospodarstvu poduzete sve mjere potrebne za sprječavanje unosa infekcije u jato, u cijelosti se sukladno Zakonu o veterinarstvu podmiruju iz sredstava državnog proračuna Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Troškove nastale provedbom mjera propisanih u točkama 9.1.2. i 9.1.3. ovog Programa u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

12.1.4. Cijepljenje protiv salmoneloze

Troškove nabavke cjepiva i preventivnog cijepljenja tovnih pilića vrste *Gallus gallus* sukladno odredbama točke 10.1. ovog Programa u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

12.2. Rasplodna jata vrste *Gallus gallus*

12.2.1. Perad koja nije cijepljena protiv salmoneloze

Troškovi uzorkovanja i dostave uzoraka u laboratorij propisane točkom 8.2.1. ovog Programau cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

Troškovi laboratorijskog pretraživanja propisani točkom 8.2.1. ovog Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, osim troškova laboratorijskog pretraživanja uzoraka dostavljenih u službeni laboratorij BIOINSTITUT, dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec, koje u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

12.2.2. Perad koja je cijepljena protiv salmoneloze

Troškovi uzorkovanja i dostave uzoraka u laboratorij propisane točkom 8.2.1. ovog Programau cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

Troškovi laboratorijskog pretraživanja propisani točkom 8.2.1. ovog Programa podmiruju se u skladu s člankom 10 stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, osim troškova laboratorijskog pretraživanja uzoraka dostavljenih u službeni laboratorij BIOINSTITUT, dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec, koje u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

Trošak pojedinačne doze cjepiva protiv salmoneloze iz točke 10.2. ovog Programa **sufinancira se** iz državnog proračuna **do iznosa 0,085 € određenog Ugovorom s Europskom Komisijom o sufinanciranju programa zdravlja životinja u veterinarstvu za razdoblje 2025.-2027., 101195406 — HR VET 2025-27.** Svaku daljnju razliku cijene nastale između cijene sufinanciranja doze propisane navedenim Ugovorom i tržišno formirane cijene u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

Troškove rada ovlaštene veterinarske organizacije i veterinarske službe proizašle iz preventivnog cijepljenja peradi u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

Troškove nabavke razlikovnog testa i laboratorijskog pretraživanja razlikovnim testom u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

12.2.3. Uzorkovanje u okviru službene kontrole propisano točkom 8.2.2. ovog Programa

Troškovi laboratorijskih pretraživanja propisanih točkom 8.2.2. ovoga Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, a troškovi uzorkovanja i dostave uzoraka u laboratorij sukladno članku 6. stavku 1. alineji (17) Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja.

12.2.4. Mjere koje se provode na rasplodnom jatu u slučaju sumnje na *S. Enteritidis*, *S.*

typhimurium, S. hadar, S. virchow ili S. infantis

Troškovi laboratorijskih pretraživanja propisanih točkom 9.2.1. ovoga Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, a troškovi uzorkovanja i dostave uzoraka u laboratorij sukladno članku 6. stavku 1. alineji (17) Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja.

12.2.5. Mjere koje se provode na rasplodnom jatu u kojem je laboratorijskim prtraživanjem potvrđeno prisustvo *S. enteritidis, S. typhimurium, S. hadar, S. virchow ili S. infantis*

Troškovi uništavanja, klanja i neškodljivog uklanjanja peradi i jaja nastali provedbom mjera propisanih u točkama 9.2.2.1. i 9.2.2.2. (za jednodnevne piliće, perad u uzgoju do 8. tjedana starosti i perad u proizvodnji starijoj od 47 tjedana) ovog Programa podmiruju se iz sredstava državnog proračuna sa stavke Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u skladu s odredbama Zakona o veterinarstvu.

Iznimno, troškove kontrole i zbrinjavanja preostale hrane za perad na gospodarstvu u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

12.2.6. Liječenje jata

Troškove liječenja nastale provedbom mjera propisanih ovim Programom u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

12.3. Nesilice vrste *Gallus gallus*

12.3.1. Perad koja nije cijepljena protiv salmoneloze

Troškove uzorkovanja i dostave uzoraka u laboratorij naveden u točki 8.3.1. ovog Programa u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

Troškovi laboratorijskog pretraživanja propisani točkom 8.3.1. ovog Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, osim troškova laboratorijskog pretraživanja uzoraka dostavljenih u službeni laboratorij BIOINSTITUT, dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec, koje u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

12.3.2. Perad koja je cijepljena protiv salmoneloze

Troškove uzorkovanja i dostave uzoraka u laboratorij naveden u točki 8.3.1. ovog Programa u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

Troškovi laboratorijskog pretraživanja propisani točkom 8.3.1. ovog Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, osim troškova laboratorijskog pretraživanja uzoraka dostavljenih u službeni laboratorij BIOINSTITUT, dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec, koje u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

Trošak pojedinačne doze cjepiva protiv salmoneloze iz točke 10.2. ovog Programa sufinancira se iz državnog proračuna do iznosa 0,085 € određenog Ugovorom s Europskom Komisijom o

sufinanciranju programa zdravlja životinja u veterinarstvu za razdoblje 2025.-2027., 101195406 — HR VET 2025-27. Svaku daljnju razliku cijene nastale između cijene sufinanciranja doze propisane navedenim Ugovorom i tržišno formirane cijene u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

Troškove rada ovlaštene veterinarske organizacije i veterinarske službe proizašle iz preventivnog cijepljenja peradi u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

Troškove nabavke razlikovnog testa i laboratorijskog pretraživanja razlikovnim testom u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

12.3.3. Uzorkovanje u okviru službenih kontrola propisano točkom 8.3.2. ovog Programa

Troškovi laboratorijskog pretraživanja, propisanih točkom 8.3.2. ovog Programa, podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, osim troškova epidemiološkog istraživanja, a troškovi uzorkovanja i dostave uzoraka u laboratorij sukladno članku 6. stavku 1. alineji (17) Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja.

12.3.4. Mjere koje se provode u jatu konzumnih nesilica u slučaju sumnje na *S. enteritidis*, *S. typhimurium*

Troškovi laboratorijskih pretraživanja propisanih točkom 9.3.2. ovog Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, a troškovi uzorkovanja i dostave uzoraka u laboratorij sukladno članku 6. stavku 1. alineji (17) Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja.

12.3.5. Mjere koje se provode u jatu konzumnih nesilica (jato u uzgoju ili jato u proizvodnji) u kojem je laboratorijskom pretragom potvrđena prisutnost *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*

Troškove nastale provedbom mjera propisanih u točki 9.3.3. ovog Programa, osim troškova uništavanja peradi i uništavanja jaja koja se ne smiju staviti na tržište kao jaja „A“ klase u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013, ukoliko nadležni veterinarski inspektor utvrdi da su na gospodarstvu poduzete sve mjere potrebne za sprječavanje unosa infekcije u jato, u cijelosti se sukladno Zakonu o veterinarstvu podmiruju iz sredstava državnog proračuna sa stavke Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Troškovi uništavanja peradi i uništavanja jaja koja se ne smiju staviti na tržište kao jaja „A“ klase u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013 se, sukladno Zakonu o veterinarstvu, podmiruju iz sredstava državnog proračuna sa stavke Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, ako nadležni veterinarski inspektor utvrdi da su na gospodarstvu poduzete sve mjere potrebne za sprječavanje unosa infekcije u jato i ako je subjekt nadležnom tijelu dostavio valjani pisani dokaz da niti jedna klanica peradi i/ili objekt za preradu jaja nisu iskazali interes primiti perad na klanje, odnosno jaja na preradu.

Troškovi nastale provedbom mjera propisanih u točki 9.3.4. ovog Programa u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

12.4. Tovni purani

12.4.1. Rutinsko uzorkovanje u skladu s Dodatkom IV. Tablicom 1. ovog Programa

Troškove rutinskog uzorkovanja i dostave uzoraka u laboratorij propisane točkom 8.4.1. u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

Troškove laboratorijskog pretraživanja uzoraka propisanog točkom 8.4.1. ovog Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, osim troškova laboratorijskog pretraživanja uzoraka dostavljenih u službeni laboratorij BIOINSTITUT, dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec, koje u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

12.4.2. Uzorkovanje u okviru službenih kontrola propisano točkom 8.4.2. ovoga Programa

Troškovi laboratorijskih pretraživanja propisanih točkom 8.4.2. ovoga Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, a troškovi uzorkovanja i dostave uzoraka u laboratorij sukladno članku 6. stavku 1. podstavku 17. Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja.

12.4.3. Mjere koje se provode u jatu tovnih purana u kojima je laboratorijskom pretragom potvrđeno prisutnost *S. enteritidis* ili *S. typhimurium*, uključujući monofazne sojeve s antigenom formulom 1,4,[5],12:i:-

Troškovi nastali provedbom mjera propisanih u točki 9.4.1. podtočkama c), d), e) i g) ovog Programa sukladno Zakonu o veterinarstvu podmiriti će se iz sredstava državnog proračuna sa stavke Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Troškove nastale provedbom mjera propisanih u točkama 9.4.2. i 9.4.3. ovog Programa u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

12.4.4. Cijepljenje protiv salmoneloze

Troškove nabavke cjepiva i preventivnog cijepljenja peradi sukladno odredbama točke 10.1. ovog Programa u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

12.5. Rasplodni purani

12.5.1. Perad koja nije cijepljena protiv salmoneloze

Troškove uzorkovanja i dostave uzoraka u laboratorij propisane točkom 8.5.1. ovog Programa u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

Troškovi laboratorijskih pretraživanja propisani točkom 8.5.1. ovoga Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, osim troškova laboratorijskog pretraživanja uzoraka dostavljenih u službeni laboratorij BIOINSTITUT, dr.

Rudolfa Steinera 7, Čakovec, koje u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

12.5.2. Perad koja je cijepljena protiv salmoneloze

Troškove uzorkovanja i dostave uzoraka u laboratorij propisane točkom 8.5.1. ovoga Programa u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

Troškovi laboratorijskih pretraživanja propisani točkom 8.5.1. ovoga Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, osim troškova laboratorijskog pretraživanja uzoraka dostavljenih u službeni laboratorij BIOINSTITUT, dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec, koje u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

Trošak pojedinačne doze cjepiva protiv salmoneloze iz točke 10.2. ovog Programa sufinancira se iz državnog proračuna do iznosa 0,085 € određenog Ugovorom s Europskom Komisijom o sufinanciranju programa zdravlja životinja u veterinarstvu za razdoblje 2025.-2027, 101195406 — HR VET 2025-27. Svaku daljnju razliku cijene nastale između cijene sufinanciranja doze propisane navedenim Ugovorom i tržišno formirane cijene u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

Troškove rada ovlaštene veterinarske organizacije i veterinarske službe proizašle iz preventivnog cijepljenja peradi u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

Troškove nabavke razlikovnog testa i laboratorijskog pretraživanja razlikovnim testom u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

12.5.3. Uzorkovanje u okviru službenih kontrola propisano točkom 8.5.2. ovoga Programa

Troškovi laboratorijskih pretraživanja propisanih točkom 8.5.2. ovog Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, a troškovi uzorkovanja i dostave uzoraka u laboratorij sukladno članku 6. stavku 1. podstavku 17. Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja.

12.5.4. Mjere koje se provode na rasplodnom jatu u slučaju sumnje na *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium*

Troškovi laboratorijskog pretraživanja propisanih točkom 9.5.1. ovoga Programa podmiruju se u skladu s člankom 10. stavkom 15. Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, a troškovi uzorkovanja i dostave uzoraka u laboratorij sukladno članku 6. stavku 1. podstavku 17. Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja.

12.5.5. Mjere koje se provode na rasplodnom jatu u kojem je laboratorijskom pretragom potvrđeno prisustvo *S. enteritidis* i/ili *S. typhimurium*

Troškovi uništavanja, klanja i neškodljivog uklanjanja peradi i jaja nastale provedbom mjera propisanih u točki 9.5.2. ovoga Programa, u skladu s odredbama Zakona o veterinarstvu, podmiruju se iz sredstava državnog proračuna sa stavke Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Iznimno, troškove kontrole preostale hrane za perad na gospodarstvu u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

12.5.6. Liječenje jata, nabavka cjepiva i cijepljenje

Troškove liječenja, nabavke cjepiva i preventivnog cijepljenja u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

12.6. Ostala perad, osim tovnih pilića, rasplodne peradi i nesilica vrste *Gallus gallus* te tovnih i rasplodnih pura

Troškove uzorkovanja, dostave uzorka u laboratorij i laboratorijskog pretraživanja propisane točkom 8.6. ovoga Programa u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

12.7. Dodatni troškovi u slučaju pozitivnih nalaza rutinskog uzorkovanja

Troškove nastale službenom laboratoriju BIOINSTITUT d.o.o., dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec, radi dostave izolata iz svakog uzorka pozitivnog na *Salmonella* spp. radi serotipizacije u referentni laboratorij za salmonele Hrvatskog veterinarskog instituta, Centra za peradarstvo, u cijelosti snosi subjekt u poslovanju s hranom.

13. Smjernice dobre proizvođačke prakse

Subjekti u poslovanju s hranom u primarnoj proizvodnji dužni su provoditi sve odredbe pripisane Prilogom I. Uredbe (EZ) 852/2004 kako bi osigurali stavljanje sigurne hrane na tržište.

Kontinuiranu edukaciju veterinarima i subjekata u poslovanju s hranom provodi Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Hrvatska veterinarska komora i Hrvatska gospodarska komora. Smjernice se izrađuju u skladu s preporukama Europske komisije, Svjetske organizacije za zdravlje životinja (OIE) te najnovijim znanstvenim spoznajama.

Subjekti u poslovanju s hranom moraju osigurati:

- provedbu odgovarajućih biosigurnosnih mjera u objektima u skladu s člancima 13. i 15. Naredbe o provedbi i financiranju mjera sprječavanja, kontrole i nadziranja bolesti životinja na području Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 1/2023), u strukturama i tijekom transporta,
- provedbu mjera za sprječavanje unošenja uzročnika bolesti,
- zbrinjavanje biološkog otpada,
- poštivanje dobrobiti životinja.

14. Izvješćivanje

14.1. Svi laboratoriji navedeni u točki 7. ovoga Programa dužni su:

- u najkraćem mogućem roku izvijestiti Upravu za veterinarstvo i sigurnost hrane (elektronički na adresu hrana@mps.hr) inadležnog veterinarskog inspektora o svakom pozitivnom nalazu,
- o svim negativnim nalazima izvijestiti Upravu za veterinarstvo i sigurnost hrane

- (elektronički na adresu hrana@mps.hr) najmanje jednom mjesečno,
- jednom mjesečno dostavljati podatke o pretraživanju svih dostavljenih uzoraka u okviru ovog Programa sukladno Tablici 1. Dodatka VI. ovog Programa (elektronički na adresu hrana@mps.hr).

Dodatno, BIOINSTITUT d.o.o., dr. Rudolfa Steinera 7, Čakovec, koji po nalogu subjekta u poslovanju s hranom obavlja pretraživanje rutinskih uzoraka, dužan je referentnom laboratoriju za salmonele Hrvatskom veterinarskom institutu, Centru za peradarstvo, dostaviti izolat iz svakog uzoraka pozitivnog na *Salmonela* spp. radi serotipizacije. Čistu kulturu bakterijskog izolata potrebno je dostaviti na neselektivnom hranjivom agaru (HRN EN ISO 6579), pakiranom u odgovarajuću ambalažu koja će spriječiti vanjski kontakt s osobama i okolinom tijekom transporta, i koja će štiti od mogućeg oštećenja i loma.

14.2. Nadležne ovlaštene veterinarske organizacije dužne su:

- Upravi za veterinarstvo i sigurnost hrane dostavljati mjesečna izvješća o provedenom cijepljenju rasplodne peradi i nesilica vrste *Gallus gallus* i rasplodnih purana sukladno Dodatku VII. Ovoga Programa, elektronički na adresu hrana@mps.hr.

14.3. Nadležni veterinarski inspektor Državnog inspektorata dužan je:

- u najkraćem mogućem roku izvijestiti Upravu za veterinarstvo i sigurnost hrane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, opoduzetim i provedenim mjerama propisanim ovim Programom.

14.4. Veterinarska inspekcija Državnog inspektorata dužna je:

- dostaviti polugodišnja i godišnja izvješća o provedenim službenim kontrolama sukladno ovom Programu, elektronički na adresu hrana@mps.hr.

14.5. Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane

Na temelju zaprimljenih podataka Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane izrađuje polugodišnja i godišnja izvješća o načinu praćenja salmoneloza u Republici Hrvatskoj i o navedenome izvješćuje Europsku komisiju.

15. Izmjene i dopune ovog Programa

Izmjene i dopune ovog Programa temeljit će se na podacima i rezultatima prikupljenim tijekom njegove provedbe.

DODATAK I. – SHEMA UZORKOVANJA TOVNIH PILIĆA VRSTE *Gallus gallus*

Tablica 1.

Perad u tovu vrste <i>Gallus gallus</i>				
Kategorija / dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj / količina uzorka	Učestalost uzorkovanja
			Najmanji broj pari navlaka za obuću / komada izmeta	
Perad u tovu vrste <i>Gallus gallus</i>	Nastamba za uzgoj peradi	Navlake za obuću; ili	2 po jatu	u okviru tri tjedna od premještanja u klaonicu
		Svježi izmet s Različitih mjesta u nastambi	60 komada po jatu	

Napomena: za jata tovnih pilića koja su držana u slobodnom uzgoju („*free range*“ uzgoj) uzorci se sakupljaju isključivo unutar nastambe, a ne na vanjskom ispustu. Ukoliko se uzorci ne mogu prikupiti hodajući po objektu, iste je potrebno uzeti ručno prikupljanjem 60 komada svježih izmeta s različitih mjesta u nastambi za držanje peradi.

DODATAK II. – SHEMA UZORKOVANJA PERADI IZ RASPLODNIH JATA VRSTE *Gallus gallus*

Tablica 1.

PERAD ZA UZGOJ I PROIZVODNJU RASPLODNIH JAJA (za vrstu – <i>Gallus gallus</i>)									
Kategorija / dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka (kom.) – određen prema veličini jata (kom.) Broj uzoraka					Učestalost uzorkovanja	NAPOMENA
			Veličina jata	Broj transportnih podložaka i pilića	Broj navlaka za obuću	Broj pojedinačnih uzoraka fecesa	Najmanji broj skupnih uzoraka		
Jednodnevni pilići	Nastamba za uzgoj	Transportni podlošci i pilići		1 transportni podložak na svakih 500 isporučenih pilića (najviše 10 podložaka) i najmanje 1 pile na svakih 500 isporučenih pilića (najviše 60 pilića)				Po isporuci	Jednodnevni pilići su pilići starosti ne više od 72 sata nakon valenja.
4 tjedna starosti	Nastamba za uzgoj	Feces ili navlaka za obuću	250-349			200	2	1x	Skupni uzorak fecesa sačinjen je od određenog broja pojedinačnih uzoraka svježeg fecesa, od kojih je svaki pojedinačni uzorak težio najmanje 1 g, a koji su prikupljeni nasumično na različitim mjestima u nastambi za uzgoj peradi. Za analizu uzorci fecesa se mogu objediniti u najmanje dva skupna uzorka.
			350-449			220	2		
			450-799			250	2		
			800-999			260	2		
			1000 ili više			300	2		
Dva tjedna prije početka nesivosti ili premještanja u nastambe za nesenje		Navlake za obuću			5 pari navlaka za obuću		2	1x	Jednim parom navlaka za obuću obuhvaća se 20% površine objekta u kojem se drži perad. Navlake za obuću se za analizu mogu objediniti u dva skupna uzorka
Tijekom nesivosti	Nastamba za nesenje - slobodno / podno držana jata	Feces				5 pari navlaka za obuću	2	svaka 2 tjedna	Na pretragu se dostavljaju dva uzorka sastavljena od najmanje 150 g fecesa. Uzorci se mogu sastojati od samo-pomiješanih fecesa iz pokretnih traka za prikupljanje izmeta, strugača ili dubokih jama, ovisno o tipu nastambe.
	Nastamba za nesenje - jata držana u kavezima	Feces					2		

Tablica 2.

VALIONICA za vrstu - kokoš (<i>Gallus gallus</i>)					
Kategorija / dob peradi ili tip valionice	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka	Učestalost uzorkovanja	NAPOMENA
Jata peradi čija se jaja koriste za proizvodnju jednodnevnih pilića	Valionica	Podlošci košara za valjenje	1 skupni uzorak iz najviše 5 valionika na 50000 jaja	Svaka 3 tjedna	Uzorak svakog rasplodnog jata sastoji se od najmanje jednog skupnog uzorka vidno uprljanih podložaka košara za valenje. Uzorak se nasumično uzima iz pet odvojenih košara za valenje ili mjesta u valioniku dok se ne dosegne površina od ukupno najmanje 1m2. Ako se uložena jaja iz jednog rasplodnog jata nalaze u više valionika, jedan ovakav skupni uzorak uzima se iz svakog valionika.
		Ljuske razbijenih jaja	1 skupni uzorak težine 25g iz najviše 5 valionika		Ukoliko se u košarama za valenje ne upotrebljavaju podlošci, iz 25 odvojenih košara uzima se po 10 g ljuski razbijenih jaja koje zatim treba zdrobiti i pomiješati. Od 250 g početnog uzorka potrebno je zatim za pretragu izdvojiti 25 g poduzorka.
Napomena: Ukoliko se u valioniku nalazi više od 50 000 jaja podrijetlom od istog rasplodnog jata, potrebno je uzeti dva uzorka					

DODATAK III. – SHEMA UZORKOVANJA KONZUMNIH NESILICA VRSTE *Gallus gallus*

Tablica 1.

PERAD ZA PROIZVODNJU KONZUMNIH JAJA KOJA NIJE CIJEPLJENA PROTIV SALMONELOZE (za vrstu – kokoš <i>Gallus gallus</i>)							
Kategorija/ dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka			Učestalost uzorkovanja	Napomena
			Broj transportnih podložaka i pilića	Broj navlaka za obuću	Najmanji broj skupnih uzoraka fecesa		
Jednodnevni pilići	Nastamba za uzgoj	Transportni podlošci i pilići	1 transportni podložak na svakih 500 isporučenih pilića (najviše 10 podložaka) i najmanje 1 pile na svakih 500 isporučenih pilića (najviše 60 pilića)			Po isporuci	Jednodnevni pilići su pilići starosti ne više od 72 sata nakon valjenja.
12. tjedan starosti	Nastamba za uzgoj	Navlake za obuću		2 para navlaka za obuću		1x	Navlake za obuću se za analizu mogu objediniti u najmanje jedan skupni uzorak.
Dva tjedna prije početka nesivosti ili premještanja u nastambe za nesenje	Nastamba za uzgoj	Navlake za obuću		2 para navlaka za obuću		1x	
Tijekom nesivosti	Nastamba za nesenje – slobodno / podno držana jata	Navlake za obuću ili feces		2 para navlaka za obuću	2	Svaka 4 tjedna u jatima peradi s više od 350 komada, i 4x godišnje u tromjesečnim razdobljima u jatima peradi s manje od 350 komada	U jatima držanim u kavezima, 2x150 g. samo-pomiješanih fecesa mora biti uzeto sa svih traka ili strugača u nastambi nakon pokretanja sustava za uklanjanje izmeta;
	Nastamba za nesenje – jata držana u kavezima	Feces			2		U slučaju nastambi sa stepenastim kavezima bez strugača ili traka, mora se prikupiti 2x150 g. pomiješanih svježih fecesa sa 60 različitih mjesta ispod kaveza iz jata za prikupljanje izmeta; U slučaju slobodnog držanja ptica jato je svaka grupa ptica koja ima zajednički pristup jednoj ili više nastambi na farmi.

Tablica 2.

PERAD ZA PROIZVODNJU KONZUMNIH JAJA KOJA JE CIJEPLJENA PROTIV SALMONELOZE (za vrstu – kokoš <i>Gallus gallus</i>)							
Kategorija/ dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka			Učestalost uzorkovanja	Napomena
			Broj transportnih podložaka i pilića	Broj navlaka za obuću	Najmanji broj skupnih uzoraka fecesa		
Jednodnevni pilići	Nastamba za uzgoj	Transportni podlošci i pilići	1 transportni podložak na svakih 500 isporučenih pilića (najviše 10 podložaka) i najmanje 1 pile na svakih 500 isporučenih pilića (najviše 60 pilića)			Po isporuci	Jednodnevni pilići su pilići starosti ne više od 72 sata nakon valjenja.
12. tjedan starosti	Nastamba za uzgoj	Navlake za obuću		2 para navlaka za obuću		1x	Navlake za obuću se za analizu mogu objediniti u najmanje jedan skupni uzorak.
Dva tjedna prije početka nesivosti ili premještanja u nastambe za nesenje	Nastamba za uzgoj	Navlake za obuću		2 para navlaka za obuću		1x	
Tijekom nesivosti	Nastamba za nesenje – slobodno / podno držana jata	Navlake za obuću ili feces		2 para navlaka za obuću	2	Svakih 8 tjedna u jatima peradi s više od 350 komada i 4x godišnje u tromjesečnim razdobljima u jatima peradi s manje od 350 komada.	U jatima držanim u kavezima, 2x150g. samopomiješanih fecesa mora biti uzeto sa svih traka ili strugača u nastambi nakon pokretanja sustava za uklanjanje izmeta; U slučaju nastambi sa stepenastim kavezima bez strugača ili traka, mora se prikupiti 2x151 g. pomiješanih svježih fecesa sa 60 različitih mjesta ispod kaveza iz jata za prikupljanje izmeta. U slučaju slobodnog držanja ptica jato je svaka grupa ptica koja ima zajednički pristup jednoj ili više nastambi na farmi.
	Nastamba za nesenje – jata držana u kavezima	Feces			2		

DODATAK IV. SHEMA UZORKOVANJA TOVNIH PURANA vrsta *Meleagris gallopavo*

Tablica 1.

Perad u tovu - vrsta <i>Meleagris gallopavo</i>				
Kategorija / dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj / količina uzorka	Učestalost uzorkovanja
			Najmanji broj pari navlaka za obuću / komada izmeta	
Perad u tovu - vrste <i>Meleagris gallopavo</i>	Nastamba za uzgoj peradi	Navlake za obuću ; ili	2 po jatu	u okviru tri tjedna od premještanja u klaonicu
		Svježi izmet s različitih mjesta u nastambi	60 komada po jatu	

Napomena: za jata tovnih purana koja su držana u slobodnom uzgoju („free range“ uzgoj) uzorci se sakupljaju isključivo unutar nastambe, a ne na vanjskom ispustu. Ukoliko se uzorci ne mogu prikupiti hodajući po objektu, iste je potrebno uzeti ručno prikupljanjem 60 komada svježih izmeta s različitih mjesta u nastambi za držanje peradi.

DODATAK V. – SHEMA UZORKOVANJA PERADI IZ RASPLODNIH JATA VRSTE *Meleagris gallopavo*

Tablica 1.

PERAD ZA UZGOJ I PROIZVODNJU RASPLODNIH JAJA (za vrstu – pura <i>Meleagris gallopavo</i>)									
Kategorija / dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka (kom.) – određen prema veličini jata (kom.) Broj uzoraka					Učestalost uzorkovanja	NAPOMENA
			Veličina jata	Broj transportnih podložaka i pilića	Broj navlaka za obuču	Broj pojedinačnih uzoraka fecesa	Najmanji broj skupnih uzoraka		
Jednodnevni purići	Nastamba za uzgoj	Transportni podlošci i purići		1 transportni podložak na svakih 500 isporučenih purića (najviše 10 podložaka) i najmanje 1 purić na svakih 500 isporučenih purića (najviše 60 purića)				Po isporuci	Jednodnevni purići su purići starosti ne više od 72 sata nakon valjenja
4 tjedna starosti	Nastamba za uzgoj	Feces ili navlaka za obuču	250-349			200	2	1x	Skupni uzorak fecesa sačinjen je od određenog broja pojedinačnih uzoraka svježeg fecesa, od kojih je svaki pojedanačni uzorak težio najmanje 1g, a koji su prikupljeni nasumično na različitim mjestima u nastambi za uzgoj peradi. Za analizu uzorci fecesa se mogu objediniti u najmanje dva skupna uzorka
			350-449			220	2		
			450-799			250	2		
			800-999			260	2		
			1000 ili više			300	2		
Dva tjedna prije početka nesivosti ili premještanja u nastambe za nesenje		Navlake za obuču			5 pari navlaka za obuču				Jednim parom navlaka za obuču obuhvaća se 20% površine objekta u kojem se drži perad. Navlake za obuču se za analizu mogu objediniti u dva skupna uzorka
tijekom nesivosti	Nastamba za nesenje - slobodno / podno držana jata	Feces ili navlaka za obuču				5 pari navlaka za obuču	2	svaka 3 tjedna	Na pretragu se dostavljaju dva uzorka sastavljena od najmanje 150 g fecesa. Uzorci se mogu sastojati od samopomiješanih fecesa iz pokretnih traka za prikupljanje izmeta, strugača ili dubokih jama, ovisno o tipu nastambe
	Nastamba za nesenje - jata držana u kavezima	Feces ili navlaka za obuču					2		

Tablica 2.

VALIONICA za vrstu - pura (<i>Meleagridis gallopavo</i>)					
Kategorija / dob peradi ili tip valionice	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka	Učestalost uzorkovanja	NAPOMENA
Jata peradi čija se jaja koriste za proizvodnju jednodnevnih purića	Valionica	Podlošci košara za valjenje	1 skupni uzorak iz najviše 5 valionika na 50000 jaja	Svaka 3 tjedna	Uzorak svakog rasplodnog jata sastoji se od najmanje jednog skupnog uzorka vidno uprljanih podložaka košara za valenje. Uzorak se nasumično uzima iz pet odvojenih košara za valenje ili mjesta u valioniku dok se ne dosegne površina od ukupno najmanje 1m2. Ako se uložena jaja iz jednog rasplodnog jata nalaze u više valionika, jedan ovakav skupni uzorak uzima se iz svakog valionika.
		Ljuske razbijenih jaja	1 skupni uzorak težine 25g iz najviše 5 valionika		Ukoliko se u košarama za valenje ne upotrebljavaju podlošci, iz 25 odvojenih košara uzima se po 10 g ljuski razbijenih jaja koje zatim treba zdrobiti i pomiješati. Od 250g početnog uzorka potrebno je zatim za pretragu izdvojiti 25 g poduzorka.
Napomena: Ukoliko se u valioniku nalazi više od 50 000 jaja podrijetlom od istog rasplodnog jata, potrebno je uzeti dva uzorka					

DODATAK VI.

Tablica 1.

Izvjeshće o provedenom laboratorijskom pretraživanju uzoraka na salmoneloze peradi sukladno Nacionalnom programu kontrole salmoneloza u primarnoj peradarskoj proizvodnji u 2024. godini

Naziv službenog laboratorija: _____

Datum: _____

Razdoblje izvješćivanja: _____

Županija: _____

Vrsta peradi: _____

Tip jata	Ukupan broj životinja	Ukupan broj jata u Programu	Ukupan broj životinja u Programu	Ukupan broj pretraženih jata (Pretraženo jato broji se samo jedan puta bez obzira na broj provedenih pretraga u razdoblju izvješćivanja)	Ukupan broj pozitivnih jata (Ukoliko je jato pretraženo u skladu s odredbama Programa više puta, pozitivan uzorak uzima se u obzir samo jedan puta (pozitivno jato broji se samo jedan put))	
					Serotipovi propisani Programom (Navedi broj pozitivnih jata na <i>S. enteritidis</i> ili <i>S.typhimurium</i>)	Ostali serotipovi (Navedi druge utvrđene serotipove salmonela osim onih koji su određeni Programom)
Tovni pilići (<i>Gallus gallus</i>)						
Rasplodna jata kokoši (<i>Gallus gallus</i>) - uzgoj						
Rasplodna jata kokoši (<i>Gallus gallus</i>) - proizvodnja						

Konzumne nesilice (<i>Gallus gallus</i>) – uzgoj						
Konzumne nesilice (<i>Gallus gallus</i>) - proizvodnja						
Tovni purani (<i>Meleagris gallopavo</i>)						
Rasplodna jata purana (<i>Meleagris gallopavo</i>) - uzgoj						
Rasplodna jata purana (<i>Meleagris gallopavo</i>) - proizvodnja						

DODATAK VII.

Tablica 1. Evidencija o provedenom cijepljenju protiv salmoneloze peradi

Vrsta peradi: **1. RASPLODNA JATA Gallus gallus**
 2. NESILICE VRSTE Gallus gallus

Županija	Naselje	JIBG	Ime i prezime subjekta u poslovanju s hranom	Rasploдна perad (<i>Gallus gallus</i>)	Ukupan broj jata na gospodarstvu	Ukupan broj cijepljenih jata	Ukupan broj cijepljene peradi	Starost cijepljene peradi u tjednima	Naziv proizvođača cjepiva	Serijski broj cjepiva	Ukupan broj utrošenih doza	Datum 1. cijepljenja	Datum 2. cijepljenja	Datum 3. cijepljenja	Ovlašteni veterinar

DODATAK VIII.

Tablica 1.

VALIONICA ostale peradi, osim vrste <i>Gallus gallus</i> i pura					
Kategorija/dob peradi ili tip valionice	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka	Učestalost uzorkovanja	Napomena
Jata peradi čija se jaja koriste za proizvodnju jednodnevne peradi	Valionica	Podlošci za valenje	1 skupni uzorak podložaka za valenje	Svaki 16 tjedna	Skupni uzorak vidno uprljanih podložaka košara za valenje uzet nasumično iz pet odvojenih košara za valenje ili mjesta u valioniku na način da se pokrije površinu od najmanje 1 m ² . Ako se uložena jaja iz jednog rasplodnog jata nalaze u više valionika, po jedan skupni uzorak potrebno je prikupiti iz svakog valionika.

Tablica 2.

OSTALA PERAD U TOVU I OSTALA PERAD PRIJE PRODAJE RADI DALJNJEG TOVA osim tovnih pilića i rasplodne peradi vrste <i>Gallus gallus</i> te tovnih i rasplodnih pura				
Kategorija/dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Vrsta/količina uzoraka		Učestalost uzorkovanja
		Vrsta uzorka	Količina uzorka/po jatu	
Perad u tovu i perad prije prodaje radi daljnjeg tova	Nastamba za uzgoj peradi	Navlaka za obuču	2 po jatu	Unutar tri tjedna prije premještanja u klaonicu ili prije prodaje radi daljnjeg tova

Tablica 3.

RASPLODNA OSTALA PERAD U UZGOJU I PROIZVODNJI osim rasplodne peradi vrste <i>Gallus gallus</i> i rasplodnih pura							
Kategorija/dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka			Učestalost uzorkovanja	Napomena
			Broj transportnih podložaka i pilića	Broj navlaka za obuću	Najmanji broj skupnih uzoraka		
Jednodnevni pilići	Nastamba za uzgoj	Transportni podlošci i pilići	1 transportni podložak na svakih 500 isporučenih pilića (najviše 10 podložaka) i najmanje 1 pile na svakih 500 isporučenih pilića (najviše 60 pilića)			Po isporuci	Jednodnevni pilići su pilići starosti ne više od 72 sata nakon valjenja.
4. tjedan starosti	Nastamba za uzgoj	Navlaka za obuću		5 pari navlaka za obuću		1x	Navlake za obuću se za analizu mogu objediniti u najmanje dva skupna uzorka.
Dva tjedna prije početka nesivosti ili premještanja u nastambe za nesenje	Nastamba za uzgoj	Navlaka za obuću		5 pari navlaka za obuću		1x	
Tijekom nesivosti	Nastamba za nesenje – slobodno/podno držana jata	Navlake za obuću; ili		5 pari navlaka za obuću		Svaka 3 tjedna	Na pretragu se dostavljaju dva uzorka sastavljena od najmanje 150 g fecesa. Uzorci se mogu sastojati od samopomiješanih fecesa iz pokretnih traka za prikupljanje izmeta, strugača ili dubokih jama, ovisno o tipu nastambe.
	Nastamba za nesenje – jata držana u kavezima	Feces			2		

Tablica 4.

PERAD CIJEPLJENA PROTIV SALMONELOZE osim za vrstu <i>Gallus gallus</i> i purane					
Kategorija/dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka	Učestalost uzorkovanja	Napomena
Tijekom nesivosti	Nastamba za uzgoj	Navlaka za obuču; ili	5 navlaka za obuču	Svaki 8 tjedana	Na pretragu se dostavljaju dva uzorka sastavljena od najmanje 150 g fecesa. Uzorci se mogu sastojati od samopomiješanih fecesa iz pokretnih traka za prikupljanje izmeta, strugača ili dubokih jama, ovisno o tipu nastambe. U slučaju slobodnog držanja ptica jato je svaka grupa ptica koja ima zajednički pristup jednoj ili više nastambi na farmi.
		Feces	Najmanje 2 skupna uzorka		

Tablica 5.

PERAD ZA PROIZVODNJU KONZUMNIH JAJA osim za nesilice vrste <i>Gallus gallus</i>							
Kategorija/dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka			Učestalost uzorkovanja	Napomena
			Broj transportnih podložaka i pilića	Broj navlaka za obuču	Najmanji broj skupnih uzoraka		
Jednodnevni pilići	Nastamba za uzgoj	Transportni podlošci i pilići	1 transportni podložak na svakih 500 isporučenih pilića (najviše 10 podložaka) i najmanje 1 pile na svakih 500 isporučenih pilića (najviše 60 pilića)			Po isporuci	Jednodnevni pilići su pilići starosti ne više od 72 sata nakon valjenja.
Dva tjedna prije početka nesivosti ili premještanja u nastambe za nesenje	Nastamba za uzgoj	Navlaka za obuču		5 pari navlaka za obuču		1 ×	Navlake za obuču se za analizu mogu objediniti u najmanje dva skupna uzorka.
Tijekom nesivosti	Nastamba za nesenje – slobodno/podno držana jata	Navlake za obuču; ili		5 pari navlaka za obuču		Svaka 4 tjedna u jatima peradi s više od 200 komada, i 4 × godišnje u tromjesečnim razdobljima u jatima peradi s manje od 200 komada	Na pretragu se dostavljaju dva uzorka sastavljena od najmanje 150 g fecesa. Uzorci se mogu sastojati od samopomiješanih fecesa iz pokretnih traka za prikupljanje izmeta, strugača ili dubokih jama, ovisno o tipu nastambe.
	Nastamba za nesenje – jata držana u kavezima	Feces			2		